

ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ,
ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН
ЯАМ

Government
of Japan

THE WORLD BANK
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

“БЭЛЧЭЭРИЙН МАЛ АЖ АХУЙ ЭРХЛЭГЧ МАЛЧДЫН ЦАХИМ ХОРШОО” ТӨСӨЛ (VCPLCP) – P174733

(Дэд буцалтгүй тусламжийг хэрэгжүүлэх гарын авлага – SGIM)

2026

ГАРЧИГ

ГАРЧИГ	2
ЭНЭХҮҮ БАРИМТ БИЧГИЙН СТАТУС, ЭРЭМБЭ, ХЭРЭГЛЭЭ	4
АВЛИГЫН ЭСРЭГ УДИРДАМЖ.....	4
НИЙТЛЭГ ЗҮЙЛ	4
СУУРЬ НӨХЦӨЛ, ҮНДЭСЛЭЛ.....	5
НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ. ЗОРИЛГО, ШААРДЛАГА	6
ЗОРИЛГО.....	6
ЕРӨНХИЙ ШААРДЛАГА.....	7
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГМИЙН ШААРДЛАГА	9
ХОЁРДУГААР ХЭСЭГ. ТАЛУУДЫН ҮҮРЭГ, ХАРИУЦЛАГА.....	10
2.1. Төслийн удирдах хороо (PSC).....	10
2.2. Төслийн зөвлөх бүлэг (PAG) ба Техникийн үнэлгээний хороо (TAC).....	11
2.3. Төслийн удирдлагын нэгж (PMU)	11
2.4. Мал эмнэлгийн ерөнхий газар (МЭЕГ)	11
2.5. Орон нутгийн захиргаа.....	12
ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ. БАРИМТ БИЧИГ БОЛОВСРУУЛАХ, БАТЛАХ.....	12
3.1. Зохион байгуулалтын баримт бичиг	13
3.2. Санхүүгийн баримт бичиг.....	13
3.3. Арга зүйн удирдамж	14
3.4. Дэд төслийн стандарт бизнес загвар	14
3.5. Олон нийтэд мэдээлэх кампанит ажил.....	14
3.6. Мэдээлэл түгээх сургалт, семинарын төлөвлөгөө.....	15
ДӨРӨВДҮГЭЭР ХЭСЭГ. ISIV ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЕ ШАТ	16
4.1. Газарзүйн сонголтын үе шат	16
4.2. Сумдаас өргөдөл бөглөж ирүүлэх	17
4.3. Мэдээлэл түгээх сургалт, семинар.....	18
4.4. Сумдын эцсийн жагсаалт, сум солих зохицуулалт	19
4.5. Баримт бичиг ирүүлэх эцсийн хугацаа	19
4.6. Дэд буцалтгүй тусламжийн шинж чанар, худалдан авалтын зохицуулалт.....	20
4.7. Дэд төслийн гэрээ	20
ТАВДУГААР ХЭСЭГ. БАГЦ	21
5.1. Санхүүжих боломжтой үйл ажиллагаа	21
5.2. Нэг хоршоонд ногдох хөрөнгө оруулалтын багцын төсөөлөл, санхүүжих үйл ажиллагаатай уялдуулсан байдал	22

5.3. Нийлүүлэлт, угсралт, суурилуулалтын шаардлага.....	23
5.4. Малын эмчийн тоног төхөөрөмжийн жагсаалт	24
5.5. Сумдын жагсаалт	26
ЗУРГАДУГААР ХЭСЭГ. ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГАА	29
6.1. 1S1V хөтөлбөрийн хүрээний худалдан авалт	29
6.1.1. PMU-ийн худалдан авалт /Худалдан авалтын төлөвлөгөөний санал/	30
6.2. Мал эмнэлгийн тоног төхөөрөмж.....	31
6.3. Олон нийтэд түшиглэсэн мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийн байр.....	31
6.4. Хяналт, ёс зүйн шаардлага	33
6.5. Дэд төслийг түр зогсоох буюу цуцлах	34
6.6. 1S1V хөтөлбөрийн тогтвортой байдал, хаалт	34
6.6.1. Дэд төслийн хаалтын төлөвлөгөө	34
6.6.2. Хөрөнгийн өмчлөл, эзэмшил	34
ДОЛДУГААР ХЭСЭГ. ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ, ТАЙЛАГНАЛТ	35
7.1. Хэрэгжилтийн үеийн үзүүлэлтүүд (төсөл хаагдах хүртэл).....	36
7.2. Тогтвортой байдлын үзүүлэлтүүд (ашиглалтын үе, хаалтын дараах).....	36
7.3. Тайлагналтын журам	37
7.4. Хувийн мэдээллийн хамгаалалт.....	37
ХАВСРАЛТ. СУМЫН ТҮВШНИЙ МАЛ ЭМНЭЛГИЙН ЛАБОРАТОРИЙН ҮҮРЭГ, ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХАМРАХ ХҮРЭЭ (ТӨСӨЛ — МЭЕГ ЭЦЭСЛЭН БАТАЛГААЖУУЛНА).....	38

ЭНЭХҮҮ БАРИМТ БИЧГИЙН СТАТУС, ЭРЭМБЭ, ХЭРЭГЛЭЭ

Энэхүү баримт бичиг нь Дэд буцалтгүй тусламжийг хэрэгжүүлэх гарын авлага (SGIM)-ын, шаардлагатай тохиолдолд Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлага (POM)-ын бүрэлдэхүүн хэсэг байхаар зориулагдсан болно. Түүнчлэн Төслийн удирдлагын нэгж (PMU), Мал эмнэлгийн ерөнхий газар (МЭЕГ), орон нутгийн захиргаа, малын эмч нар, шалгуур хангасан цахим хоршоод болон үйлчилгээ үзүүлэгчид мал эмнэлгийн үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах дэд төслүүдийг бэлтгэх, үнэлэх, гэрээ байгуулах, хэрэгжүүлэх, хяналт тавих, хаах ажилд бие даан ашиглаж болно.

Доорх хүснэгтэд баримт бичгүүдийн эрх зүйн болон хэрэгжилтийн эрэмбэ, энэхүү гарын авлагад гүйцэтгэх үүргийг харуулав.

Баримт бичиг	Энэхүү баримт бичиг дэх статус, хэрэглээ
Буцалтгүй тусламжийн хэлэлцээр	Тэргүүлэх (хяналтын) баримт бичиг. Энэхүү баримт бичиг нь Буцалтгүй тусламжийн хэлэлцээрийн шалгуур, дэд буцалтгүй тусламж, худалдан авалт, байгаль орчин, нийгэм, зарцуулалт, хяналтын заалтуудтай зөрчилдөж үл болно.
POM	Хэрэгжилтийн баримт бичиг. Энэхүү баримт бичгээр Дэлхийн банктай тохиролцсоны үндсэн дээр POM-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулах буюу нөхөж болно.
SGIM	Жижиг буцалтгүй тусламжийн хөтөлбөрийн үйл ажиллагааны гарын авлага. Энэхүү баримт бичгийг бие даасан хавсралт эсхүл бүлэг болгон оруулж болно.
«Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв» баримт бичиг	Төслийн бүтэц, Буцалтгүй тусламжийн хэлэлцээрийн шаардлагад нийцүүлэн энэхүү баримт бичигт нэгтгэн тусгасан бодлогын болон техникийн санал.

АВЛИГЫН ЭСРЭГ УДИРДАМЖ

«Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв» (1S1V) хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд Захидал хэлэлцээрийн 2.02 дугаар зүйл, Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын 11 дүгээр хэсэг, Авлигын эсрэг удирдамж, Монгол Улсын Авлигын эсрэг хуулийн заалтуудыг мөрдөнө.

НИЙТЛЭГ ЗҮЙЛ

Дэд буцалтгүй тусламжийг хэрэгжүүлэх гарын авлага нь JSDF-ийн TF0C2460 дугаартай Захидал хэлэлцээр болон Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлага (POM)-ын салшгүй хэсэг байна. Дэд буцалтгүй тусламжийг хэрэгжүүлэх гарын авлагыг Захидал хэлэлцээрийн заалтууд, тухайлбал 1.02 дугаар зүйлийн (o), (p), (q), (r); 2.01 дүгээр зүйлийн 2 дугаар хэсгийн (a); 2.03 дугаар зүйлийн (b)(ii), (c) заалт; 3.01 дүгээр зүйлийн хүснэгтийн (5) дахь мөр, түүнчлэн Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын 2 дугаар бүрэлдэхүүн хэсгийн (a) заалтын дагуу Дэлхийн банк болон Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам (ХХААХҮЯ) батална. Энэхүү батламж нь «Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв» (1S1V) хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх тогтолцооны нэг хэсэг болно.

«Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв» (1S1V) санаачилгын хүрээнд Цахим хоршоо төсөл (VCP) нь «Мал аж ахуйн эдийн засгийн эргэлтийг нэмэгдүүлэх» төсөл (LCP) болон түүний Хувийн мал эмнэлгийн нэгж (PVU)-ийг дэмжих үйл ажиллагаа болгон төлөвлөгдсөн. LCP-ийн PVU хөтөлбөр нь хувийн мал эмнэлгийн үйлчилгээ үзүүлэгчдээр дамжуулан аймгийн түвшинд институцийн болон техникийн чадавхыг бэхжүүлэхэд чиглэдэг

бол VCP нь мал эмнэлгийн үйлчилгээг сумын түвшинд шууд нэвтрүүлснээр энэхүү хүчин чармайлтыг нөхөн бататгана. Зөөврийн (угсармал) мал эмнэлгийн үйлчилгээн байр, лабораторийн тоног төхөөрөмж, дижитал холболтын сайжруулалт зэрэг стандартчилсан багцаар дамжуулан VCP нь анхан шатны үйлчилгээний хүргэлтийг бэхжүүлж, аймгийн түвшний чадавх бэхжүүлэлтийг орон нутгийн хэрэгжилттэй уялдуулна. Энэхүү цогц тогтолцоо нь өвчний тандалтыг сайжруулж, зуд, ган, халдварт өвчнөөс үүдэлтэй мал хорогдлыг бууруулж, эцсийн дүндээ мал аж ахуйн үйлдвэрлэл, экспортын үндэсний өрсөлдөх чадварыг дэмжинэ.

СУУРЬ НӨХЦӨЛ, ҮНДЭСЛЭЛ

Мал аж ахуй бол Монгол Улсын эдийн засгийн тулгуур салбар бөгөөд хүнсний аюулгүй байдал, хөдөөгийн амьжиргаа, экспортын орлогын үндэс суурь болдог. 22 аймаг, 339 сумаас бүрдэх засаг захиргааны бүтэцтэй манай орны хувьд малчин өрхийн даван туулах чадвар нь орон нутгийн мал эмнэлгийн найдвартай үйлчилгээнээс шууд хамаардаг. Иймд мал, амьтны эрүүл мэндийг сайжруулах нь хүнсний аюулгүй хангамжийг баталгаажуулах, үндэсний биоаюулгүй байдлыг хамгаалах, Монголын мал аж ахуйн салбарын бүс нутгийн болон дэлхийн зах зээл дэх өрсөлдөх чадварыг тогтвортой хадгалах асуудлаас салшгүй юм.

Шүлхий, бог малын мялзан, арьс товруутах өвчин, шувууны томуу, галзуу, боом зэрэг хил дамнасан болон шинээр илэрч буй халдварт өвчний эрсдэл нэмэгдсээр байна. Байнга давтагдах цаг уурын цохилт, малын өндөр шилжилт хөдөлгөөн, өргөжиж буй бүс нутгийн худалдаа, улам бүр нарийсаж буй хүнсний нийлүүлэлтийн сүлжээ зэрэг нь эмзэг байдлыг нэмэгдүүлж, сумын түвшинд мал эмнэлгийн үйлчилгээний тогтолцоог бэхжүүлэх зайлшгүй шаардлагыг харуулж байна. Эдгээр орон нутгийн тогтолцоог бэхжүүлснээр өвчний аюулыг илрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх, хариу арга хэмжээ авах анхан шатны чадавх бүрдэж, малчдын амьжиргаа, үндэсний биоаюулгүй байдал хамгаалагдана. Өвчнөөс үүдэлтэй жилийн хорогдлын тоо баримт харилцан адилгүй боловч НҮБ-ын Хүнс, хөдөө аж ахуйн байгууллага (ФАО) болон үндэсний тайлангуудад өвчний дэгдэлт нь цаг уурын цохилтын үед эмзэг байдлыг улам гүнзгийрүүлж, сульдсан сүрэгт даамжирсан хорогдол учруулдаг болохыг онцолсон байдаг.

Монгол Улс өвчин, байгалийн гамшгийн улмаас жил бүр олон сая толгой мал алддаг бөгөөд зөвхөн 2023–2024 оны зудаар 9 сая гаруй толгой мал (нийт сүргийн 13 орчим хувь) хорогдож, 820 гаруй сая ам.долларын эдийн засгийн хохирол учирсан гэсэн тооцоо бий. Эдгээр цохилт нь өрхийн даван туулах чадвар, хөдөөгийн орлого, үндэсний экспортын чадавхыг ноцтой сулруулдаг. ISIV хөтөлбөр нь мал эмнэлгийн чадавхыг сумын түвшинд бэхжүүлснээр Монгол Улсын засаг захиргааны хамгийн бага нэгжид малын эрүүл мэндийг хамгаалж, малчдын амьжиргаанд ноцтой аюул учруулж, мал хорогдох эрсдэлийг нэмэгдүүлдэг зуд, гангаас үүдэлтэй гэнэтийн хорогдлыг бууруулна. Өрхийн түвшинд хорогдол буурснаар малчин өрхийн орлого, даван туулах чадвар шууд сайжирна. Орон нутгийн түвшинд хөтөлбөр нь цаг уурын аюул, өвчний эрсдэлээс малын эрүүл мэндийг хамгаалж, үндэсний түвшинд мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийг тогтворжуулж, малын гаралтай бүтээгдэхүүний экспортын зах зээлийн өсөлтийг дэмжинэ.

«Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв» (ISIV) хөтөлбөрийг боловсронгуй болгох ажил нь мал эмнэлгийн үйлчилгээг сумын түвшинд шалгуур хангасан цахим хоршоодод иж бүрэн багц хэлбэрээр хүргэхэд суурилна. Багцууд эрэлтэд суурилсан байна. Багц бүрд жижиг, стандартчилсан мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийн байрыг нийлүүлж, суурилуулах ажлыг лабораторийн зайлшгүй шаардлагатай тоног төхөөрөмж, вакцины хүйтэн хэлхээний

системийн сайжруулалт, дижитал мэдээллийн хэрэгсэлтэй хослуулснаар малын эмч нар биоаюулгүй, зохистой орчинд ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлнэ. Энэхүү цогц арга барил нь өвчнийг илрүүлэх, хариу арга хэмжээ авах чадавхыг нэмэгдүүлэхийн зэрэгцээ малчин өрхөд орчин үеийн мал эмнэлгийн үйлчилгээг найдвартай хүртэх боломж олгоно. Зуд, ган, халдварт өвчнөөс үүдэлтэй мал хорогдлыг бууруулснаар хөтөлбөр нь орон нутагт өрхийн орлогыг нэмэгдүүлж, улсын хэмжээнд мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийг тогтворжуулж, экспортын зах зээлийн өсөлтийг дэмжинэ. Эдгээр багцыг тасралтгүй сайжруулах нь Монголын бэлчээрийн мал аж ахуйн эдийн засгийн тогтвортой байдал, хариуцлага, урт хугацааны даван туулах чадварыг хангана.

«Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв» үзэл баримтлал нь сумын түвшинд стандартчилсан үйлчилгээний төвийн байр, лабораторийн суурь чадавх, зайлшгүй шаардлагатай тоног төхөөрөмж, биоаюулгүй орчин, вакцины хүйтэн хэлхээний чадавх, дижитал мэдээллийн систем, мэргэшсэн хүний нөөцийг дэмжихэд чиглэнэ. Энэхүү SGIM-ийн баримт бичгийн хүрээнд уг үзэл баримтлалыг зорилтот сумдын шалгуур хангасан цахим хоршоодод зориулсан, эрэлтэд суурилсан мал эмнэлгийн үйлчилгээний хүртээмжийн дэд төслийн загвар болгон, дэмжлэгийн гэрээгээр дамжуулан хэрэгжүүлнэ.

Энэхүү үйл ажиллагаа нь Буцалтгүй тусламжийн хэлэлцээр болон төслийн цар хүрээний хязгаарт «Алсын хараа-2050» урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, УИХ-ын 2022 оны 36 дугаар тогтоол, УИХ-ын 2024 оны 64 дүгээр тогтоол, Мал, амьтны эрүүл мэндийн тухай хуулийн хэрэгжилт зэрэг Монгол Улсын бодлогын өргөн хүрээний зорилтуудтай мөн нийцнэ.

НЭГДҮГЭЭР ХЭСЭГ. ЗОРИЛГО, ШААРДЛАГА

ЗОРИЛГО

«Бэлчээрийн мал аж ахуй эрхлэгч малчдын цахим хоршоо» (VCPLC) төслийн хүрээнд хэрэгжүүлж буй «Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв» (1S1V) хөтөлбөрийн зорилго нь сумын түвшинд стандартчилсан үйлчилгээний төвийн байр, лабораторийн суурь чадавх, зайлшгүй шаардлагатай тоног төхөөрөмж, биоаюулгүй орчин, вакцины хүйтэн хэлхээний чадавх, дижитал мэдээллийн систем, мэргэшсэн хүний нөөцийг дэмжихэд оршино.

«Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв» (1S1V) хөтөлбөрийн зорилт нь сумын түвшинд найдвартай, эрэлтэд суурилсан мал эмнэлгийн үйлчилгээний тогтолцоог бүрдүүлж, бэлчээрийн мал аж ахуй эрхлэгч малчдад мал, амьтны эрүүл мэндийн зайлшгүй шаардлагатай үйлчилгээг тогтмол хүртээмжтэй болгоход оршино. Сумын малын эмч, захиргааг стандартчилсан үйлчилгээний төвийн байр, лабораторийн суурь чадавх, биоаюулгүй орчин, сайжруулсан вакцины хүйтэн хэлхээний систем, дижитал мэдээллийн платформ, мэргэшсэн боловсон хүчнээр хангаснаар мал, амьтны өвчний эсрэг орон нутгийн даван туулах чадварыг бэхжүүлж, малын ашиг шимийг нэмэгдүүлэхийг зорино.

1S1V хөтөлбөр нь улсын хэмжээнд гучин суманд бүрэн үйл ажиллагаатай мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв байгуулж, сумын чадавхыг бэхжүүлэхэд чиглэнэ. Энэ хүрээнд ноос, ноолуурын түүхий эдийн үйлдвэрлэлийн өндөр нөөцтэй найман сумыг тэргүүн ээлжид сонгосон бөгөөд эдгээр суманд малын эрүүл мэндийг хамгаалж, түүхий эдийн чанарыг баталгаажуулахад мал эмнэлгийн үйлчилгээ онцгой чухал юм. Эдгээр сумдын малчдын хоршоодын хувьд малын эрүүл мэндийн менежментийг сайжруулж, зуд, үер, ган зэрэг байгалийн гамшгаас үүдэлтэй хорогдлыг бууруулах замаар даван туулах чадвар, зохион

байгуулалтын чадавхыг нэмэгдүүлэх шаардлагатай. Энэхүү тэргүүлэх бүлэгт тулгуурлан хөтөлбөр нь мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв байгуулах ажлыг нэмэлт хорин хоёр суманд өргөжүүлж, хамрах хүрээгээ тэлж, мал, амьтны эрүүл мэндийн мэргэжлийн үйлчилгээг улс даяар өргөн хүртээмжтэй болгоно.

Энэхүү зорилгод хүрэхийн тулд Монгол Улсын Засгийн газар Японы нийгмийн хөгжлийн сан (JSDF)-гийн дэмжлэгтэйгээр дараах тэргүүлэх чиглэл бүхий 1S1V хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж байна:

- Малын хил дамнасан өвчнийг бууруулах;
- Байгалийн гамшгаас үүдэлтэй малын хорогдлыг бууруулах;
- Малын ашиг шимийг (ноос, ноолуур) нэмэгдүүлэх;
- Төслийн зорилтот сумдад малчдын хоршооны чадавхыг бэхжүүлэх;
- Малчин өрхийн орлогыг тогтвортой хадгалах.

1S1V хөтөлбөрийг Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагад тусгасан төслийн бүрэлдэхүүн хэсгүүд, Төслийн хөгжлийн зорилго (PDO), Хавсралт 1-д заасан PDO-гийн үр дүн болон завсрын үр дүнгийн үзүүлэлтүүдтэй уялдуулан хэрэгжүүлнэ. Хөтөлбөрийн амжилттай хэрэгжилтийг дараах үзүүлэлтээр хэмжинэ:

- Зорилтот сумдад мал эмнэлгийн нэгж байгуулах;
- Тэргүүн ээлжийн сумдад мал эмнэлгийн нэгжийн тоог нэмэгдүүлэх;
- Сумын түвшний мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвүүдийн лабораторийн тоног төхөөрөмжийг өргөжүүлэх;
- Сумын мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийг нэгдсэн системд холбох дижитал холболтыг сайжруулах;
- Сумдын вакцин хадгалах чадавхыг нэмэгдүүлэх.

ЕРӨНХИЙ ШААРДЛАГА

Дэлхийн банктay тохирсон техникийн эрэмбэлэх шалгуурын дагуу сонгогдох сумд бог мал (хонь, ямаа), сарлаг ихтэй байх шаардлагатай. Учир нь эдгээр төрлийн мал Монголын бэлчээрийн мал аж ахуйн эдийн засгийн гол цөм болохын зэрэгцээ цаг уурын цохилт, халдварт өвчинд хамгийн өртөмтгий байдаг. Өрхийн орлого, хүнсний аюулгүй байдал, хөдөөгийн амьжиргаанд томоохон хувь нэмэр оруулдаг, олон төрлийн, их тооны малтай сумдыг тэргүүн ээлжид авч үзнэ. Иймд олон нийтэд түшиглэсэн мал эмнэлгийн үйлчилгээ нь сонголтоор нэмж болох зүйл биш, харин төслийн амьжиргаа, даван туулах чадварын зорилтод хүрэх үндсэн нөхцөл юм. Дэлхийн банкны мал, амьтны эрүүл мэндийн удирдамжид мал аж ахуйн төслүүд нь мал, амьтны эрүүл мэндийн төрийн болон хувийн хэвшлийн үйлчилгээг хоёуланг нь бэхжүүлж, орц, үйлчилгээний хүргэлтийг сайжруулж, мал, амьтны өвчнөөс урьдчилан сэргийлж, хянаж, зооноз өвчний эрсдэлийг бууруулж, цаг уурын болон онцгой байдлын цохилтыг даван туулах чадварыг бий болгох ёстойг онцолсон байдаг. Энэ нь суурин, төвлөрсөн байршилтай үйлчилгээ нүүдэлчин малчин өрхөд ихэвчлэн цаг тухайд нь хүрч чаддаггүй бэлчээрийн мал аж ахуйн тогтолцоонд онцгой хамааралтай. 1S1V хөтөлбөр нь сумын түвшинд шалгуур хангасан цахим хоршоодод зориулсан олон нийтэд түшиглэсэн мал эмнэлгийн суурь чадавхыг дэмжиж, түүнийг хоршоод, малчид, МЭЕГ болон үндэсний тайлагналтын системтэй холбосноор өвчнийг эрт илрүүлэх, вакцинжуулалтыг цаг тухайд нь хийх, суурь оношилгоо хийх, мал эмнэлгийн эм бэлдмэлийг хариуцлагатай хэрэглэх, өвчний мэдээллийг тайлагнах, практик зөвлөгөө өгөхөд шаардлагатай «эцсийн зайн» үйлчилгээний

платформыг бүрдүүлнэ. Мал эмнэлгийн үйлчилгээг үр дүнтэй хүргэхийн тулд сум бүрд үндсэн бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн стандартчилсан багц шаардлагатай. Үүнд: биоаюулгүй, зохистой ажлын орчныг бүрдүүлэх олон нийтэд түшиглэсэн мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийн байр нийлүүлж, суурилуулах; өдөр тутмын оношилгоо, өвчин илрүүлэлтийг гүйцэтгэх боломж олгох лабораторийн суурь тоног төхөөрөмжөөр хангах; сумын мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийг үндэсний нэгдсэн системд холбох дижитал холболтыг сайжруулах ажил багтана.

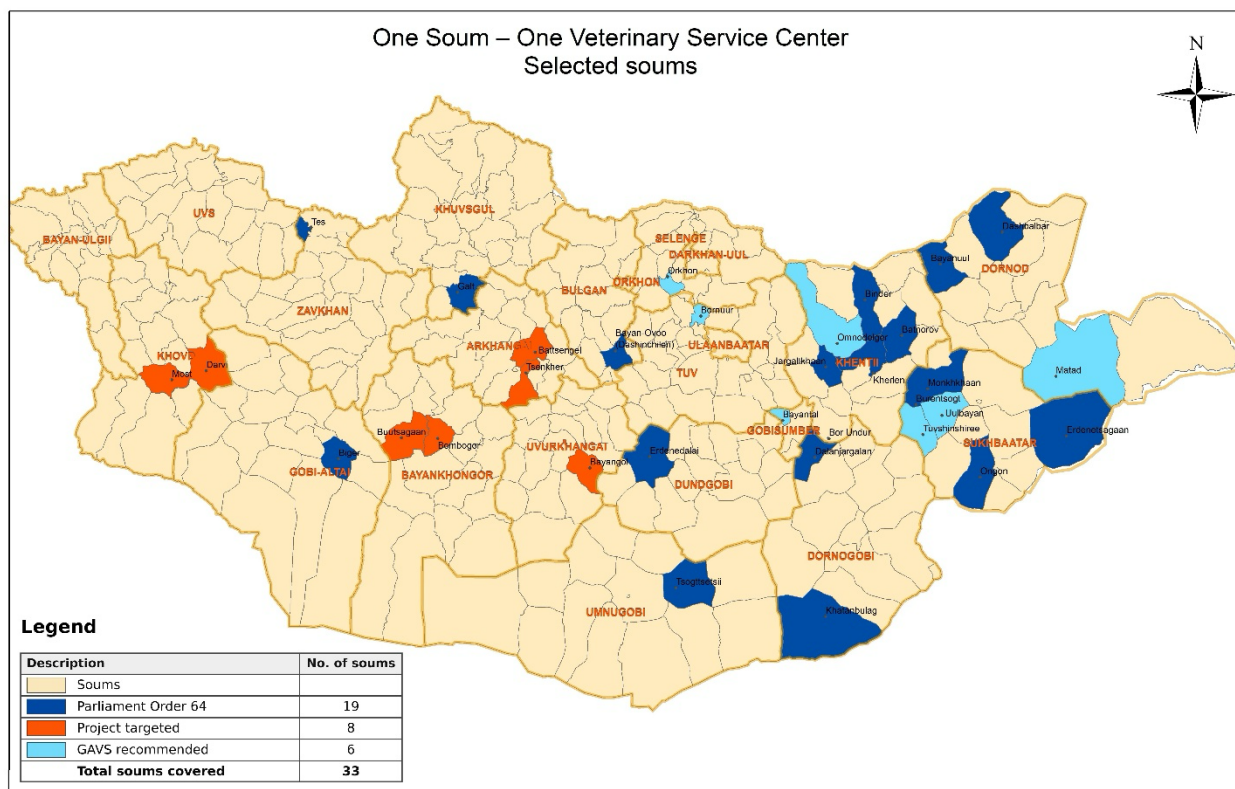
1S1V хөтөлбөрийн хүрээнд төслөөс эхний ээлжид 8 сумыг зорилтот сумаар сонгосон бөгөөд бусад сумдыг техникийн эрэмбэлэх шалгуурын дагуу сонгоно. Шалгуур хангах сумд нь УИХ-ын 2024 оны 6 дугаар сарын 5-ны өдрийн 64 дүгээр тогтоолоор баталсан Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалд нийцсэн, ялангуяа орон нутгийн хөгжлийн төвөөр тогтоогдсон сумд байна. Их тооны, олон төрлийн малтай, мал, амьтны эрүүл мэндийн эрсдэлд илүү өртөмтгий, хил дамнасан өвчний дэгдэлтийн түүхтэй сумдыг тэргүүн ээлжид авч үзнэ. Түүнчлэн шалгуур хангасан цахим хоршоо байгуулагдсан, эсхүл байгуулагдах боломжтой, олон нийтэд түшиглэсэн мал эмнэлгийн үйлчилгээний эрэлт хэрэгцээтэй сумдыг харгалзана. Мөн мал эмнэлгийн дэд бүтэц, лабораторийн тоног төхөөрөмж, хүний нөөцийн бэлэн байдлын одоогийн чадавхыг харгалзана. Газарзүйн байршил чухал бөгөөд төвийн бүс (ноос, ноолуурын түүхий эдийн үйлдвэрлэлийн гол суурь болсон), хил орчмын бүс, стратегийн ач холбогдолтой бүс нутгийг тэргүүн ээлжид тавина. Эцэст нь хүнсний аюулгүй байдал, экспортын баталгаажуулалт, хөдөөгийн амьжиргааны даван туулах чадварт гол үүрэг гүйцэтгэдэг сумдад чиглэн нийгэм, эдийн засгийн ач холбогдлыг үнэлнэ.

Өргөн хүрээний 1S1V хөтөлбөрийн хүрээнд сум сонгох дараах шалгуурыг тодорхойлов. SGIM-ийн зорилгын хувьд эдгээр шалгуурыг Буцалтгүй тусламжийн хэлэлцээрийн нийцэл, төслийн байршлын дүрэмд захирагдах техникийн эрэмбэлэх шалгуур болгон ашиглана:

- Зорилтот сумдад багтсан байх, эсхүл бусад шалгуурыг хэрэглэнэ;
- Шалгуур хангасан цахим хоршоо байгуулагдсан, эсхүл байгуулагдах;
- ХХААХҮЯ-наас сонгосон тэргүүн ээлжийн сум байх;
- Газрыг Сумын Засаг даргын Тамгын газарт олгосон, байр суурилуулахад бэлэн байх;
- Малын тоо толгой: бог мал, эсхүл сарлаг/тэмээний тоо бусад сумдаас өндөр байх;
- Өвчний эрсдэл: дэгдэлт олонтоо гардаг, хил дамнасан өвчний түүхтэй, эсхүл тархвар судлалын өндөр эрсдэлтэй тэргүүн ээлжийн сумд;
- Одоогийн чадавх: одоо байгаа дэд бүтэц (барилга), лабораторийн чадавх, тоног төхөөрөмжийн хангамж, хүний нөөцийн бэлэн байдлын хэрэгцээ, шаардлага;
- Газарзүйн байршил: стратегийн ач холбогдолтой бүс нутаг;
- Нийгэм, эдийн засгийн ач холбогдол: ноос, ноолуурын бүтээгдэхүүнтэй холбоотой ач холбогдол (экспортын ач холбогдол).

Төслийн үр дүнгийн үзүүлэлтийн хүрээнд санхүүжүүлэх 1S1V дэд төслийн дээд тоо нь төслийн зорилтот 8 сумыг оруулан гучин (30) сум байна.

Зураг 1. ХХААХҮЯ-ны шаардлагад суурилсан сумын сонголт

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГМИЙН ШААРДЛАГА

Дэлхийн банкнаас баталсан Байгаль орчин, нийгмийн амлалтын төлөвлөгөө (ESCP), Байгаль орчин, нийгмийн менежментийн хүрээ (ESMF)-ний дагуу дэд төслийн саналыг PMU болон хэрэгжүүлэгч түншүүдээс байгаль орчин, нийгмийн мэдээллийг бүрдүүлж дууссаны дараа л боловсруулна.

ISIV хөтөлбөр нь Дэлхийн банкны Байгаль орчин, нийгмийн хүрээ (ESF)-ний дагуу удирдвал зохих байгаль орчны болзошгүй эрсдэлтэй. Эдгээр эрсдэлд газар сонголтыг буруу хийснээс эмзэг амьдрах орчинд халдах, мал эмнэлгийн хаягдлаас хөрс, ус бохирдох, вакцины хадгалалт, устгалтай холбоотой биоаюулгүй байдлын асуудлууд багтана. Дэлхийн банкны шаардлагад нийцүүлэхийн тулд газар олголтод байгаль орчны урьдчилсан үзлэг (скрининг) хийж, тусгай хамгаалалттай газар нутгаас зайлсхийх, хамгаалалтын зурвас бүсийг хангалттай тогтоох, бэлчээр сэлгэх тогтолцоог хамгаална. Мал эмнэлгийн байгууламж нь хог хаягдлын менежментийн систем, биоаюулгүй байдлын дэд бүтэцтэй байж, үер, ганд өртөх эмзэг байдлыг бууруулах, уур амьсгалд тэсвэртэй байршилд суурилуулна. Мал эмнэлгийн байгууламж нь малчин өрхийн уламжлалт худгийг хязгаарлах, бохирдуулахгүй байх ёстой бөгөөд усны чанарыг хамгаалах зурвас бүсийг тогтооно. Сэг зэм устгах, бууц зайлуулах, мал эмнэлгийн байгууламжийг халдваргүйжүүлэх зэрэг ариун цэврийн үйл ажиллагаа нь зохих хяналтгүй тохиолдолд хөрс, ус бохирдуулах, эвгүй үнэр үүсгэх, эмгэг төрүүлэгч тархах эрсдэл дагуулж болзошгүй.

Эдгээр нөлөөллийг бууруулахын тулд байгууламжид сэг зэмийг аюулгүй булах буюу шатаах дадлыг нэвтрүүлж, урсац хяналт бүхий бууцны зориулалтын хадгалах талбай байгуулж, химийн үлдэгдлийг багасгах зөвшөөрөгдсөн халдваргүйжүүлэх бодис хэрэглэнэ. Биоаюулгүй байдлын дэглэм, хаягдал боловсруулах систем, олон нийтийн зөвлөлдөөнийг

нэгтгэснээр хөтөлбөр нь байгаль орчны тогтвортой байдал, олон улсын стандартын нийцлийг хадгалахын зэрэгцээ мал эмнэлгийн үйлчилгээг бэхжүүлнэ.

- Байршлын тохиромж – Бохирдлын эрсдэлийг багасгах үүднээс газар нь үерийн аюултай бүсээс гадуур, суурьшлын бүс, сургууль, усны эх үүсвэрээс зайдуу байрлана.
- Хамгаалалтын зурвас бүс – Биоаюулгүй байдлыг хангах үүднээс мал эмнэлгийн байгууламж болон эмзэг цэгүүдийн (айл өрх, худаг, гол мөрөн г.м.) хооронд Монгол Улсын стандартад нийцсэн хамгаалалтын доод зайг баримтална.
- Хог хаягдлын менежмент – Талбай нь биологийн хаягдал, хурц үзүүртэй зүйлс, хугацаа дууссан вакциныг аюулгүй устгах боломжтой, шатаах буюу битүүмжлэн булаах зориулалтын талбайтай байна.
- Биоаюулгүй байдлын дэд бүтэц – Газар нь өвчин тархахаас сэргийлэх хашаа, хяналттай нэвтрэх цэг, хорио цээрийн талбайг байрлуулах боломжтой байна.
- Олон нийтийн зөвлөлдөөн – Сумын Засаг дарга газар олголтыг эцэслэхээс өмнө маргаанаас зайлсхийж, олон нийтийн хүлээн зөвшөөрөлтийг хангах үүднээс малчин өрх, орон нутгийн оролцогч талуудтай зөвлөлдсөн байх ёстой.
- Байгаль орчны хамгаалал – Газар сонголт нь байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ (БОНУ)-ний үндэсний шаардлагад нийцэж, тусгай хамгаалалттай газар нутаг, бэлчээр сэлгэлтийн тогтолцоо, биологийн олон янз байдлын коридорт сөрөг нөлөө үзүүлэхгүй байна.
- Хүртээмж – Талбай нь жилийн турш нэвтрэх боломжтой, эмзэг экосистемийг эвдэхгүй замын холболттой байна.

Эерэг нөлөөлөлд мал эмнэлгийн үйлчилгээний хүртээмж сайжрах, малын эрүүл мэнд бэхжих, малчин өрхийн зуд, ганг даван туулах чадвар нэмэгдэх зэрэг багтана. Мөн хөтөлбөр нь малын эмч нарын ажлын байрыг нэмэгдүүлж, иргэд болон орон нутгийн засаглалын хоорондын итгэлцлийг бэхжүүлж, алслагдсан сумдад үйлчилгээг тэгш хүргэхийг дэмжинэ. Харин эрсдэлийн хувьд байгууламжийн байршил тогтоох үеийн газар ашиглалтын болзошгүй зөрчил, эмзэг бүлгийн малчдын тэгш бус хүртээмж, биоаюулгүй байдал, хог хаягдлын менежменттэй холбоотой олон нийтийн болгоомжлол зэрэг байж болзошгүй. ESS7 (Уугуул иргэд), ESS10 (Оролцогч талуудын оролцоо), ESS4 (Орон нутгийн иргэдийн эрүүл мэнд, аюулгүй байдал) стандартад нийцүүлэхийн тулд хөтөлбөрийн хүрээнд бүх талыг хамруулсан зөвлөлдөөн, ил тод гомдол барагдуулах механизм, соёлын хувьд зохистой харилцаа холбоог хэрэгжүүлнэ. Эдгээр хамгааллын арга хэмжээг нэгтгэснээр мал эмнэлгийн үйлчилгээ нь техникийн хувьд үр дүнтэй байхын зэрэгцээ нийгмийн хувьд тэгш, хүлээн зөвшөөрөгдсөн, тогтвортой байх нөхцөл бүрдэнэ.

ХОЁРДУГААР ХЭСЭГ. ТАЛУУДЫН ҮҮРЭГ, ХАРИУЦЛАГА

2.1. Төслийн удирдах хороо (PSC)

Засгийн газрын 2016 оны 176 дугаар тогтоолын 10 дугаар зүйлийн дагуу Төслийн удирдах хороо (PSC) нь Захидал хэлэлцээрт заасан төслийн зорилтуудыг тохиролцсон хугацаанд бүрэн хангах зорилгоор Төслийн удирдлагын нэгж (PMU)-д бодлогын болон үйл ажиллагааны чиглэл өгөх, төсөл, үйл ажиллагааны хэрэгжилтийн төлөвлөгөөг хянаж батлах үүрэг бүхий нэгж байна. Мөн PSC нь Дэд буцалтгүй тусламжийг хэрэгжүүлэх гарын авлагыг батлах, Жижиг буцалтгүй тусламжийн хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангах, дэд төслүүдийг (сумдыг) батлан эцсийн шийдвэр гаргах үүрэгтэй.

2.2. Төслийн зөвлөх бүлэг (PAG) ба Техникийн үнэлгээний хороо (TAC)

Төслийн зөвлөх бүлгийг Захидал хэлэлцээрийн 1.02(l), 2.03(a)(i) заалт, Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын 4 дүгээр хэсгийн 1, 33, 37 дугаар зүйл, 8 дугаар хэсгийн 97 дугаар зүйлийн дагуу байгуулах бөгөөд төслийн хэрэгжилтийн хугацаанд төслийн тасралтгүй хэрэгжилтийг хангах, шаардлагатай тохиолдолд Төслийн удирдах хорооны эрх, үүргийг хэрэгжүүлэх бүрэн эрхтэй байна. Төслийн зөвлөх бүлэг дараах бүрэлдэхүүнтэй байна:

- i. Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам (ХХААХҮЯ)-ны Төрийн нарийн бичгийн дарга;
- ii. Төслийн удирдах хорооны үндсэн гишүүд;
- iii. Мал эмнэлгийн ерөнхий газар (МЭЕГ)-ын төлөөлөл;
- iv. Хөдөө аж ахуйн их сургууль (MULS)-ийн төлөөлөл;
- v. Захидал хэлэлцээрийн 2.03(a)(i) заалтад заасны дагуу Харилцаа холбоо, мэдээллийн технологийн яам (MDDC)-ны төлөөлөл;
- vi. Монголын хөдөө аж ахуйн хоршоологчдын үндэсний холбоо (NAMAC)-ны төлөөлөл; болон
- vii. Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн эрдэм шинжилгээ, хөгжлийн төв (FALIRDC)-ийн төлөөлөл. Сүүлийн хоёрыг Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын 4 дүгээр хэсгийн 37 дугаар зүйлд заасны дагуу оруулна.

Техникийн үнэлгээний хороо (TAC)-г Захидал хэлэлцээрийн 1.02 (u), 2.03 (a)(ii) заалт, Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын 4 дүгээр хэсгийн 38, 39 дүгээр зүйлийн дагуу ХХААХҮЯ-ны Төрийн нарийн бичгийн даргын тушаалаар байгуулна. TAC нь Төслийн удирдах хорооны нэг, Төслийн зөвлөх бүлгийн нэг төлөөлөл, Төсөл хэрэгжүүлэх нэгжийн зохицуулагч (Менежер) (Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын 4 дүгээр хэсгийн 38 дугаар зүйлд «LCP PIU-ийн төслийн менежер» гэж заасан), PMU-ийн төлөөлөл, орон нутгийн хөгжлийн, мэдээллийн технологийн болон ноос, ноолуурын чиглэлийн мэргэжилтнүүдийн бүрэлдэхүүнтэй байх бөгөөд гишүүд дундаасаа даргаа сонгоно.

TAC нь дэд төслийн санал бүрд техник, санхүүгийн үнэлгээг өөрийн мэргэшлийн чиглэлээр хийж, үнэлгээний шалгуур тус бүрд оноо өгч, саналыг дэмжих, хэлэлцэхээс татгалзах эсхүл засварлуулахаар буцаах эрхтэй. Үнэлгээ хийгдсэнийг нотолж хурлын нэгдсэн тэмдэглэлд TAC-ийн бүх гишүүн гарын үсэг зурах бөгөөд TAC-ийн дарга үнэлгээний нэгдсэн дүнг Төслийн зөвлөх бүлэгт танилцуулна. Төслийн зөвлөх бүлэг үнэлгээний дүнг хурлын тэмдэглэлээр баталгаажуулсны дараа санхүүжилт олгох ажиллагаа үргэлжилнэ.

2.3. Төслийн удирдлагын нэгж (PMU)

PMU-г Засгийн газрын 2016 оны 176 дугаар тогтоолын 10 дугаар зүйл, Захидал хэлэлцээрийн 1.02(m), 2.03(a)(iii) заалтын дагуу байгуулах бөгөөд 1S1V хөтөлбөрийг Захидал хэлэлцээр, Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлага, энэхүү Дэд буцалтгүй тусламжийг хэрэгжүүлэх гарын авлагын дагуу хэрэгжүүлэх үүрэг хүлээнэ.

2.4. Мал эмнэлгийн ерөнхий газар (МЭЕГ)

Мал эмнэлгийн ерөнхий газар (МЭЕГ) нь «Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв» хөтөлбөрийг чиглүүлэх, хянахад гол үүрэг гүйцэтгэнэ. Үндэсний эрх бүхий байгууллагын

хувьд МЭЕГ нь малын тоо толгой, өвчний эрсдэл, одоо байгаа дэд бүтэц, нийгэм, эдийн засгийн ач холбогдол зэрэг техникийн эрэмбэлэх шалгуурт үндэслэн шалгуур хангасан сумдыг сонгох үүрэгтэй. Сумдыг тодорхойлсны дараа МЭЕГ нь нийлүүлэх стандартчилсан багцын зүйлсийг тодорхойлно. Үүнд: мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийн байр нийлүүлж суурилуулах, лабораторийн тоног төхөөрөмж нийлүүлэх, вакцины хүйтэн хэлхээний систем, дижитал холболтын сайжруулалт багтана. Эдгээр шаардлагыг тогтоосноор МЭЕГ нь бүх сумдад нэгдмэл байдлыг хангаж, анхан шатны мал эмнэлгийн үйлчилгээг бэхжүүлж, орон нутгийн хэрэгжилтийг өвчний тандалт, хүнсний аюулгүй байдал, экспортын өрсөлдөх чадварын үндэсний стратегитай уялдуулна.

- МЭЕГ нь үндэсний түвшний бодлогын чиглэл өгч, ISIV хөтөлбөрийг VCP-ийн стратегитай уялдуулна.
- Мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийн байр, лабораторийн тоног төхөөрөмж, вакцины хүйтэн хэлхээний систем, дижитал холболтын техникийн стандартыг боловсруулж мөрдүүлснээр бүх сумдад нэгдмэл байдлыг хангана.
- Сум, аймгийн түвшний тархвар судлалын мэдээллийг нэгтгэж, өвчний үндэсний хяналт шинжилгээг зохицуулж, хил дамнасан өвчний дэгдэлтийн хариу арга хэмжээг удирдана.
- МЭЕГ нь хөтөлбөрийн хэрэгжилт Буцалтгүй тусламжийн хэлэлцээр, төслийн байршлын дүрэм, мал эмнэлгийн олон улсын стандартад нийцэж байгааг хангана.

2.5. Орон нутгийн захиргаа

Сумын Засаг дарга нь «Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв» хөтөлбөрийн үр дүнтэй хэрэгжилтийг хангах орон нутгийн үндсэн эрх бүхий этгээд мөн. Түүний үүрэгт дараах зүйлс багтана:

- Газар олголт: Байр суурилуулах стандартын шаардлага хангасан газрыг бэлтгэх;
- Орон нутгийн зохицуулалт: Мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийн байр суурилуулах, лабораторийн тоног төхөөрөмж суурилуулах, дижитал холболтыг сайжруулах ажилд хяналт тавих;
- Нөөцийн хуваарилалт: Мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвд газар ашиглалт, инженерийн хангамж, орон нутгийн дэд бүтцийн дэмжлэг үзүүлэх;
- Олон нийтийн оролцоо: Малчин өрх, хувийн малын эмч, орон нутгийн хоршоодын хамтын ажиллагааг дэмжих;
- Хяналт, тайлагналт: Мал эмнэлгийн үндэсний нэгдсэн системд мэдээллийг цаг тухайд нь өгөх.

ГУРАВДУГААР ХЭСЭГ. БАРИМТ БИЧИГ БОЛОВСРУУЛАХ, БАТЛАХ

ISIV хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх эхний алхам бол Дэд буцалтгүй тусламжийг хэрэгжүүлэх гарын авлага болон бусад холбогдох баримт бичгийг боловсруулж, албан ёсоор батлуулах явдал юм. Эдгээр баримт бичиг нь хөтөлбөрийн эрх зүйн байдал, ил тод байдал, амжилттай хэрэгжих боломжийг хангахад чиглэнэ.

Дэд буцалтгүй тусламжийг хэрэгжүүлэх гарын авлагад ХХААХҮЯ, РМУ, МЭЕГ, орон нутгийн засаг захиргаа болон бусад оролцогч талуудын зохион байгуулалтын бүтэц, гүйцэтгэх үүргийг тодорхойлно.

3.1. Зохион байгуулалтын баримт бичиг

Эдгээр баримт бичигт «Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв» (1S1V) хөтөлбөрийн бүтэц, оролцогч талуудын үйл ажиллагааны эрх, үүрэг, удирдлага, зохион байгуулалтын зохицуулалт, 1S1V хөтөлбөрт оролцож буй сумын Засаг дарга болон бусад оролцогч талуудын хариуцлагыг тодорхойлно. Энэхүү баримт бичгийг хууль зүйн мэргэжилтнээр хянуулж, Монгол Улсын хууль тогтоомж, Японы нийгмийн хөгжлийн сангийн бодлого, санхүүгийн зохистой байдлын стандартад бүрэн нийцсэн эсэхийг баталгаажуулан Дэлхийн банкаар батлуулна.

Үүнд дараах баримт бичиг багтана:

- Дэд буцалтгүй тусламжийг хэрэгжүүлэх гарын авлага;
- Орон нутгийн засаг захиргаатай байгуулах Харилцан ойлголцлын санамж бичиг;
- Дэд буцалтгүй тусламжийн гэрээний эрх зүйн загварууд.

3.2. Санхүүгийн баримт бичиг

PMU нь хөтөлбөрийн санхүүгийн эх үүсвэрийг Монгол Улсын хууль тогтоомж, Дэлхийн банкны заавар, стандартад бүрэн нийцүүлэн үр ашигтай, ил тод зарцуулах нөхцөлийг хангах зорилгоор дэд төслийн санхүүжилтийн заавар, загвар маягт, баримтжуулалтыг боловсруулж хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Санхүүжилтийн баримтжуулалт нь санхүүгийн хяналт, мониторингийг хэрэгжүүлэх, төслийн үр шим хүртэгчдэд багцыг үнэн зөв, ил тод олгох суурь болно.

Үүнд дараах баримт бичиг багтана:

- Буцалтгүй тусламж олгох журам, үе шатны хяналтын маягтууд;
- Сумын түвшний нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналт, дотоод аудитын хяналтын загвар;
- Багц олгох хүсэлт, зардлын үндэслэлийн баримтжуулалтын загварууд;
- Санхүү, хөрөнгийн тулган баталгаажуулалтын тайлан болон дэд төслийн хаалтын тайлангийн загварууд;
- Төслийн санхүүжилтээр худалдан авсан хөрөнгийн тоног төхөөрөмжийн бүртгэл, хяналтын загвар.

1S1V хөтөлбөрийн санхүүжилт нь Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын 6 дугаар хэсэгт заасан санхүүгийн удирдлага, олголтын зохицуулалтын дагуу хэрэгжинэ: буцалтгүй тусламжийн хөрөнгө төслийн ам.долларын Тусгай данс (DA) болон Төрийн санд нээсэн төгрөгийн дэд дансаар дамжих бөгөөд төлбөрийг Сангийн яам, ХХААХҮЯ-ны зөвшөөрлөөр гүйцэтгэнэ. Хагас жил тутмын санхүүгийн завсрын тайлан (IFR)-г тайлант үе дууссанаас хойш 45 хоногийн дотор Дэлхийн банкинд хүргүүлж, төслийн санхүүгийн тайланг Үндэсний аудитын газраас томилсон хөндлөнгийн аудитороор жил бүр баталгаажуулна. Цахим хоршоодод бэлэн мөнгөний шилжүүлэг хийхгүй бөгөөд дэд буцалтгүй тусламжийг төвлөрсөн худалдан авалтаар нийлүүлсэн бараа, ажил, үйлчилгээ хэлбэрээр бүхэлд нь биет хэлбэрээр олгоно.

3.3. Арга зүйн удирдамж

МЭЕГ нь 1S1V хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг дэмжих, төслийн хөгжлийн зорилгын үзүүлэлтүүдтэй уялдсан, дэлгэрэнгүй бөгөөд хэрэглэхэд хялбар Арга зүйн удирдамжийн багцыг боловсруулна. Энэхүү багц баримт бичиг нь дэд төслийн бэлтгэл, сумын чадавх бэхжүүлэлт, газар болон хамгааллын шаардлагын нийцэл зэрэг гол асуудлуудыг стандартчилж, байршил, малын тоо, холбогдох судалгаанаас үл хамааран бүх өргөдөл гаргагчид тэгш нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

Арга зүйн удирдамжид дараах зүйлс багтана:

- Биоаюулгүй байдлын шаардлага;
- Тоног төхөөрөмжийн багцын жагсаалт (техникийн үзүүлэлт тус бүрийн хамт – хэрэглэгчийн гарын авлага);
- Дижитал технологи (МЭЕГ-ын нэгдсэн системд нэвтрэх хэрэглэгчийн гарын авлага);
- Түгээмэл тохиолддог (урьд нь бүртгэгдэж байсан) өвчнийг таних, хариу арга хэмжээ авах арга зүй.

Эдгээр удирдамжийг сонгогдсон сумдад хэвлэмэл болон цахим хэлбэрээр түгээнэ.

3.4. Дэд төслийн стандарт бизнес загвар

PMU нь дэд төслийн санал боловсруулах үйл явцыг хялбарчлах, техникийн хувьд найдвартай, эдийн засгийн хувьд үр ашигтай, байгаль орчинд ээлтэй хөрөнгө оруулалтыг дэмжих зорилгоор Стандарт бизнес загварыг боловсруулна. Стандарт бизнес загвар (SBM) нь өргөдөл гаргагч сумд орон нутгийнхаа нөхцөлд хялбар нийцүүлэн ашиглах боломжтой дэд төслийн загварчлалын хэрэгсэл байна. Энэхүү загвар нь сумдад техникийн баримт бичиг боловсруулах, хөтөлбөрт оролцох тэгш боломж олгоход чиглэнэ.

SBM нь мөн техникийн үнэлгээг хөнгөвчилж, хөрөнгө оруулалтын саналыг хэтрүүлэн буюу дутуу төлөвлөх эрсдэлийг бууруулахад дэмжлэг үзүүлнэ.

SBM-д дараах зүйлс багтана:

- Сумын үндсэн мэдээлэл: малын суурь мэдээлэл, хөтөлбөрийн саналтай уялдуулсан байдал, хүний нөөц, газрын мэдээлэл, ашиглалт, засвар үйлчилгээний төлөвлөгөө, аюулгүй байдал;
- Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө;
- Угсралт, суурилуулалтын ажлын Байгаль орчин, нийгмийн менежментийн төлөвлөгөө (ESMP);
- Эрсдэл бууруулах арга хэмжээ, хамгааллын асуудлууд;
- Санхүү, эдийн засгийн үр дүнг хянах үзүүлэлтүүд.

3.5. Олон нийтэд мэдээлэх кампанит ажил

Боломжит шалгуур хангасан цахим хоршоод 1S1V хөтөлбөрийн зорилго, шалгуур, өргөдөл гаргах журам, дэмжлэгийн механизмын талаар сайтар мэдээлэлтэй байх нөхцөлийг хангах зорилгоор бүх нийтийг хамарсан мэдээллийн кампанит ажлыг зохион байгуулна. УИХ-ын 64 дүгээр тогтоолоор тодорхойлсон тэргүүн ээлжийн 70 суманд олон нийтэд чиглэсэн мэдээллийг бэхжүүлж, тодорхой хүргэх ёстой. Эдгээр сумд нь мал аж ахуйн үйлдвэрлэл, хөдөөгийн амьжиргааны чухал бүс нутаг тул мал эмнэлгийн үйлчилгээний сайжруулалт,

хоршоодыг бэхжүүлэх, гамшгийн эрсдэлийг бууруулах талаарх мэдээллийг цаг тухайд нь авах шаардлагатай. Эдгээр тэргүүн ээлжийн сумдын малчин өрх, хоршоод сайтар мэдээлэлтэй байснаар хөтөлбөр нь ил тод байдлыг дэмжиж, үйлчилгээнд итгэх итгэлийг бэхжүүлж, зуд, үер, ган зэрэг сорилтод бэлэн байдлыг нэмэгдүүлэхийн зэрэгцээ ноос, ноолуурын түүхий эдийн үйлдвэрлэлийн чанарыг хамгаална.

Албан ёсны мэдээлэл хүргэх захидал (МЭЕГ-аас):

- Шалгуур ба оролцоо – хүртэгч нь 1S1V хөтөлбөрт оролцох зорилгоор байгуулагдсан, эсхүл байгуулагдах шалгуур хангасан цахим хоршоод болохыг,
- мөн шалгуур хангасан цахим хоршоод сумын захиргаатай зөвшилцөн дэд төслийн саналаа хэрхэн ирүүлэх, ямар төрлийн үйл ажиллагаа санхүүжих боломжтойг тодорхой тайлбарлана.
- Албан ёсны мэдэгдэл – Хөтөлбөрийг ХХААХҮЯ-ны эрх мэдлийн хүрээнд хэрэгжүүлж, гүйцэтгэлийг МЭЕГ зохицуулж байгааг баталсан албан ёсны шийдвэр, мэдэгдлийг багтаана.
- Олон нийтэд зарлах – Төслийн хэрэгжилтийн хугацаа, үйл ажиллагааны хуваарь, сонирхлоо илэрхийлэх хугацаа, дэд төслийн өргөдөл хүлээн авах эцсийн хугацааг нийтэд мэдээнэ. Энэ нь шалгуур хангасан бүх сум, хоршоодод ил тод, тэгш боломжийг хангана.

Эдгээр материалыг VCP платформ болон ХХААХҮЯ-ны тусгай цахим хуудсанд байршуулах бөгөөд уг цахим хуудас нь:

- Өргөдлийн маягт, удирдамжийн материалыг татан авах боломж олгох;
- Хөтөлбөрийн гол ажилтнууд, түнш байгууллага, оролцогч талуудын мэдээллийг бүс нутгаар ангилан байршуулах;
- Дэд төслийн өргөдөл хүлээн авах хугацаа, сонгон шалгаруулалтын үйл ажиллагааны мэдээллийг тогтмол шинэчилж нийтлэх;
- Санал хүсэлт цуглуулах, гомдол барагдуулах механизмыг ажиллуулах боломжтой байна.

Хөтөлбөртэй холбоотой гомдлыг Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын 72 дугаар зүйлд заасны дагуу ХХААХҮЯ-ны дэргэд болон аймаг, сумын түвшинд ажиллах төслийн гомдол барагдуулах механизмаар хүлээн авч, бүртгэн шийдвэрлэнэ.

Цахим хуудсыг монгол, англи хэлээр хөтөлж, ил тод, хүртээмжтэй байдлыг хангах үүднээс тогтмол шинэчлэх ажлыг PMU хариуцна.

3.6. Мэдээлэл түгээх сургалт, семинарын төлөвлөгөө

Мэдээлэл түгээх кампанит ажлыг гүйцээх зорилгоор PMU нь сонгогдсон сумдын Засаг дарга болон бусад оролцогч талуудтай хамтран аймаг, сумын түвшинд семинар зохион байгуулах төлөвлөгөө боловсруулна.

Энэхүү төлөвлөгөө нь дараах зорилготой:

- 1S1V хөтөлбөрийн зорилго, журмыг сонгогдсон сумдын Засаг дарга болон бусад оролцогч талуудад танилцуулах;
- Хөтөлбөрийн үр өгөөж, хүлээх үүрэг хариуцлагыг тайлбарлах;
- Биоаюулгүй байдалтай холбоотой ESMF-ийн шаардлагыг танилцуулах.

ДӨРӨВДҮГЭЭР ХЭСЭГ. 1S1V ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЕ ШАТ

Энэ хэсэгт хөтөлбөр албан ёсоор эхэлсний дараа хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны дарааллыг тусгав. Эдгээр журам нь буцалтгүй тусламжийн өргөдөл гаргах, сонгон шалгаруулах, гэрээ байгуулах үйл явцын туршид ил тод, үр ашигтай, бүх талыг хамарсан байдлыг хангана.

4.1. Газарзүйн сонголтын үе шат

ХХААХҮЯ-ны бодлогын ерөнхий удирдлагын дор хөтөлбөрийн хамрах хүрээг Цахим хоршоо төслийн загварт анхнаасаа сонгогдоогүй байсан газарзүйн бүс нутгийн шалгуур хангасан цахим хоршоодод хүртэл өргөтгөхөөр шийдвэрлэсэн. Иймд Мал эмнэлгийн ерөнхий газар (МЭЕГ) нь Төслийн удирдлагын нэгж (PMU)-тэй хамтран 1S1V хөтөлбөрийн хүрээнд олон нийтэд түшиглэсэн мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв байгуулах сумдыг сонгоно. Уг үйл явц ил тод шалгуурт тулгуурлаж, үндэсний тэргүүлэх чиглэлтэй уялдана. Зөвхөн төслийн шалгуур хангасан газарзүйн бүс нутагт, эсхүл Дэлхийн банктай албан ёсоор тохиролцсон бусад бүс нутагт байрлах сумд энэхүү хөтөлбөрийн хүрээнд санхүүжилт авна.

- Тэргүүн ээлжийн сумд: Сонголтыг УИХ-ын 64 дүгээр тогтоолоор үндэсний тэргүүлэх бүс нутгаар тогтоосон 70 сумаас эхлүүлнэ.
- Биоаюулгүй байдлын хамгаалалтын зурвас бүхий газар олголт: Мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийн байрыг угсарч суурилуулах тохиромжтой газрын хангамж нь үндсэн шалгуур байна. Сумд нь өвчин дамжих эрсдэлийг багасгаж, нийтийн эрүүл мэнд, байгаль орчны бүрэн бүтэн байдлыг хамгаалах үүднээс сургууль, цэцэрлэг, эмнэлэг, суурьшлын бүс, зах, усны эх үүсвэр, тусгай хамгаалалттай газраас аюулгүй зай хангасан, биоаюулгүй байдлын хамгаалалтын зурвас бүхий газар олгоход бэлэн байгаагаар нотолсон байна.
- Сумын бэлэн байдал: МЭЕГ нь сумын захиргаа, шалгуур хангасан цахим хоршоодын бэлтгэл байдлыг үнэлнэ. Үүнд:
 - Вакцины хүйтэн хэлхээний чадавх: вакциныг аюулгүй хадгалж, түгээх хүйтэн хэлхээний байгууламжийн хангамж, зохистой ашиглалт;
 - Лабораторийн тоног төхөөрөмжийн ашиглалт: оношилгоо, өвчний хяналтад зориулсан мал эмнэлгийн лабораторийн суурь тоног төхөөрөмжийг ажиллуулах, арчлан хамгаалах хүний нөөцийн бэлэн байдал;
 - Дэд бүтцийн хэрэгцээ: зайлшгүй шаардлагатай дэд бүтэц (урьдчилан бэлтгэсэн цахилгаан, усан хангамж, авто зам, харилцаа холбооны хүртээмж) дутагдалтай, мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв үр дүнтэй ажиллах нөхцөлийг хангахад нэмэлт дэмжлэг шаардлагатай сумдыг тодорхойлох;
 - Хүний нөөцийн хангамж: олон нийтэд түшиглэсэн мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийг ажиллуулах, хүйтэн хэлхээний системийг удирдах, лабораторийн тоног төхөөрөмжийг үр дүнтэй ашиглах мэргэшсэн малын эмч, техникч, туслах ажилтны хангамж.
- Үйлдвэрлэлийн нөөц бололцоо: Ноос, ноолуурын түүхий эдийн үйлдвэрлэлийн өндөр нөөцтэй, мал эмнэлгийн үйлчилгээний сайжруулалт нь малын эрүүл мэнд, бүтээгдэхүүний чанарыг шууд дээшлүүлэх боломжтой сумдыг тэргүүн ээлжид авч үзнэ.

- Уур амьсгалын өөрчлөлтийг даван туулах чадвар: Зуд, үер, ган зэрэг байгалийн гамшигт өртөмтгий сумдыг мөн харгалзан үзэж, мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв нь малын хорогдлыг бууруулж, хоршоодын даван туулах чадварыг бэхжүүлэхэд хувь нэмэр оруулах нөхцөлийг хангана.
- Хил дамнасан өвчинд өртөж байсан түүх: Хил дамнасан мал, амьтны өвчинд (шүлхий, бог малын мялзан, бруцеллёз г.м.) өртөж байсан түүхтэй сумдыг тэргүүн ээлжид авч үзнэ. Энэ нь мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийг өвчний тандалт, урьдчилан сэргийлэлт, шуурхай хариу арга хэмжээний чадавхыг бэхжүүлэх стратегийн байршилд байгуулах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

Сумын сонголтын эцсийн батламжийг үндэсний бодлого, эрх зүйн үндэслэлд нийцүүлэх үүднээс Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам (ХХААХҮЯ) гаргана.

4.2. Сумдаас өргөдөл бөглөж ирүүлэх

Сумын сонгон шалгаруулалт дуусаж, ХХААХҮЯ албан ёсоор баталсны дараа сонгогдсон суманд байгуулагдсан шалгуур хангасан цахим хоршоодыг PMU-д албан ёсны өргөдөл ирүүлэхийг урина. Сум сонгогдсон нь дэд буцалтгүй тусламж авах эрхийг шууд үүсгэхгүй. Шалгуур хангасан цахим хоршоод мал эмнэлгийн үйлчилгээний хэрэгцээгээ бүх гишүүдийн хурлаараа тодорхойлж, эрэмбэлэн, дэмжлэг хүссэн өргөдөл ирүүлнэ. Эцсийн дэд төсөл нь орон нутгийн өвчний эрсдэл, мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийн тогтолцоо, үйлчилгээний хомсдол, үйл ажиллагааны тогтвортой байдлыг харгалзан оролцогч хоршоодын тодорхойлсон хэрэгцээг тусгасан байна.

Өргөдлийг батлагдсан стандарт маягтын дагуу бөглөж, шаардлагатай бүх талбарыг үнэн зөв, нотлогдохуйц мэдээллээр бүрэн бөглөсөн байна. Өргөдөлд биоаюулгүй байдлын хамгаалалтын зурвас бүсийн шаардлага хангасан газар олголтын нотолгоо, дэд бүтцийн бэлэн байдлын баталгаа, вакцины хүйтэн хэлхээний чадавхын нотолгоо, лабораторийн тоног төхөөрөмжийн хангамж, мэргэшсэн хүний нөөцийн нотолгоо зэрэг дагалдах баримт бичгийг хавсаргана. Өргөдлийг тогтоосон газарт биечлэн, эсхүл батлагдсан цахим платформоор ирүүлж болох бөгөөд энэ нь алслагдсан сумдын хүртээмжийг хангана. Бүх өргөдлийг зарласан хугацаанд багтаан ирүүлэх ёстой бөгөөд хугацаа хожимдсон өргөдлийг хүлээн авахгүй. PMU нь өргөдөл бүрийн бүрдлийг хянан баталгаажуулж, ирүүлсэн суманд албан ёсны хариу мэдэгдэл хүргүүлснээр тухайн сум хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн дараагийн шатанд орсныг баталгаажуулна.

Албан ёсны өргөдөлд дараах зүйлс багтана:

- Шалгуур хангасан цахим хоршооны бүх гишүүдийн хурлын тэмдэглэл (өргөдлийг дэмжсэн, төслийн эрэлтэд суурилсан шинжийг онцолсон);
- Шалгуур хангасан цахим хоршооны бүртгэлийн баримт бичиг;
- Техникийн боломж, эдийн засгийн үр ашигтай байдал;
- Газарзүйн болон биоаюулгүй байдлын бусад шаардлагын нийцэл;
- Сумын чадавх, олон нийтэд түшиглэсэн мал эмнэлгийн үйлчилгээг дэмжих засаглалын бэлэн байдал;
- Хэрэгжилт болон ашиглалт, засвар үйлчилгээний төлөвлөгөөний хэрэгжих боломж;
- Байгаль орчин, нийгмийн эрсдэлийг бууруулах арга хэмжээний менежмент.

4.3. Мэдээлэл түгээх сургалт, семинар

МЭЕГ-ийн техникийн дүгнэлт бүхий дэд төслийн саналуудад Техникийн үнэлгээний хороо (ТАС) Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын 4 дүгээр хэсгийн 35, 38, 39 дүгээр зүйлд заасны дагуу техник, санхүүгийн үнэлгээ хийж, хурлын тэмдэглэлийг бүх гишүүд гарын үсэглэн баталгаажуулна. Үнэлгээний нэгдсэн дүнг Төслийн зөвлөх бүлэг (РАГ) хянан баталгаажуулсны үндсэн дээр ХХААХҮЯ сонгон шалгаруулалтыг эцэслэн батална.

Зохицуулалт, хариуцлагыг бэхжүүлэх зорилгоор «Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв» хөтөлбөрийн хүрээнд сумын болон аймгийн Засаг дарга нарыг хамруулсан хамтарсан семинарыг доод тал нь нэг удаа зохион байгуулна. Семинарын оролцогч, зорилтот бүлэг нь шалгуур хангасан цахим хоршоодын гишүүд байна. Сумын сонгон шалгаруулалтыг эцэслэн ХХААХҮЯ баталсны дараа МЭЕГ нь РМУ-тэй хамтран ил тод байдал, оролцогч талуудын оролцоо, чадавх бэхжүүлэлтийг хангах семинаруудыг зохион байгуулна. Эдгээр семинарыг сонгогдсон бүх сумдын хүртээмжийг дээшлүүлэх үүднээс танхимын болон цахим хэлбэрээр явуулна.

Гол агуулгад дараах зүйлс багтана:

- Хөтөлбөрийн танилцуулга: IS1V хөтөлбөрийн зорилго, цар хүрээ, хүлээгдэж буй үр дүнгийн танилцуулга.
- Сонгон шалгаруулалтын үр дүн: УИХ-ын 64 дүгээр тогтоолын хүрээнд сонгогдсон сумдыг зарлаж, хэрэглэсэн шалгуурыг (газар олголт, биоаюулгүй байдлын хамгаалалтын зурвас, бэлэн байдал, дэд бүтэц, хүний нөөц, хил дамнасан өвчинд өртөж байсан түүх) тайлбарлах.
- Хэрэгжилтийн заавар: Төслийн хугацаа, үйл ажиллагааны хуваарь, сонирхлоо илэрхийлэх журам, дэд төслийн өргөдлийн эцсийн хугацааны талаарх тодорхой заавар.
- Чадавх бэхжүүлэлт: Вакцины хүйтэн хэлхээний менежмент, лабораторийн тоног төхөөрөмжийн ашиглалт, биоаюулгүй байдлын дадал, дэд бүтцийн бэлэн байдлын сургалт.
- Цахим хүртээмж: Алслагдсан сумдын оролцоог хангах, зардлыг бууруулах, оролцогч талуудын өргөн оролцоог бий болгох үүднээс семинарыг цахимаар зохион байгуулж болно.
- Оролцогч талуудын оролцоо: Үүрэг хариуцлагыг тодруулж, итгэлцэл бий болгох зорилгоор шалгуур хангасан цахим хоршоод, сумын захиргаа, орон нутгийн оролцогч талуудтай нээлттэй хэлэлцүүлэг өрнүүлэх.
- ХХААХҮЯ-ны батламжийн мэдээлэл: Сумын сонголтыг ХХААХҮЯ баталсныг албан ёсоор зарлаж, эрх зүй, бодлогын нийцлийг хангах.

Эдгээр семинар нь орон нутаг, аймгийн тэргүүлэх чиглэлийг чиглүүлэх, мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийн байр, лабораторийн тоног төхөөрөмж, дижитал холболт зэрэг техникийн шаардлагыг хянан хэлэлцэх, Буцалтгүй тусламжийн хэлэлцээр, төслийн байршлын дүрэмтэй нийцлийг хангах индэр болно. Засаг дарга нарыг хамтад нь оролцуулснаар хөтөлбөр нь өвчний тандалт, зуд, гангийн эсрэг малын даван туулах чадвар, мал эмнэлгийн үйлчилгээг нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн өргөн хүрээний төлөвлөгөөнд нэгтгэх хамтын хариуцлагыг бэхжүүлнэ. Тогтмол зохион байгуулах семинарууд нь мөн ил тод байдлыг бэхжүүлж, оролцогч талуудын итгэлцлийг нэмэгдүүлж, сумын түвшний хэрэгжилтийг аймгийн хяналтаар үр дүнтэй дэмжих нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

Семинарууд нь:

- PMU болон орон нутгийн засаг захиргааны төлөөллөөр удирдуулна;
- Олон нийтэд түшиглэсэн мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв, лабораторийн тоног төхөөрөмж, вакцины хүйтэн хэлхээний нэмэлт хэрэгслийн практик зааврыг багтаана;
- Түгээмэл асуултад хариулах асуулт, хариултын хэсэгтэй байна;
- Загвар маягт, хэрэглэгчийн гарын авлагын хэвлэмэл хувийг тараана.

4.4. Сумдын эцсийн жагсаалт, сум солих зохицуулалт

МЭЕГ нь техникийн үнэлгээ хийж, ХХААХҮЯ-аар батлуулсны дараа шалгуур хангасан цахим хоршоод нь сонгогдож, буцалтгүй тусламж олгогдсон сумдын эцсийн жагсаалтыг бэлтгэн гаргана. Энэхүү эцсийн жагсаалт нь хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх албан ёсны үндэслэл болно. Сонгогдсон сум болон түүний сонгогдсон шалгуур хангасан цахим хоршоо шаардлагатай нөхцөлийг (биоаюулгүй байдлын хамгаалалтын зурвас бүсийн шаардлага хангасан газар олголт, дэд бүтцийн бэлэн байдал, хүний нөөцийн хангамж зэрэг) хангаж чадахгүй тохиолдолд нэр дэвшсэн сумдын нэгдсэн нөөц жагсаалтыг хөтөлж, холбогдох сумын захиргаанд нэн даруй мэдэгдэнэ. Мэдээлэл түгээх үйл явцыг хүртээмж, зохион байгуулалтын нөхцөлөөс хамааран биечлэн болон цахимаар явуулж болох бөгөөд хөтөлбөрийн зорилго, хэрэгжилтийн хугацаа, өргөдлийн шаардлага, сумын захиргаа, малчдын хоршоодын хариуцлагын талаарх мэдээллийг багтаана. Энэ нь бүх оролцогч тал хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд гүйцэтгэх үүргээ бүрэн ойлгож, аль нэг сум оролцох боломжгүй болсон тохиолдолд ч хэрэгжилтийн тасралтгүй байдал хадгалагдах нөхцөлийг бүрдүүлнэ. Нөөц жагсаалтад багтсан сумдыг урьдчилан үнэлж, албан ёсны бүртгэлд оруулснаар хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг саадгүй үргэлжлүүлэх баталгаа болно. Сум солих зохицуулалт нь оролцох боломжгүй болсон сумыг ил тод, шударга, үндэсний тэргүүлэх чиглэлд нийцүүлэн нэн даруй орлуулах боломжийг олгож, хөтөлбөрийн тогтвортой, уян хатан байдлыг баталгаажуулна.

4.5. Баримт бичиг ирүүлэх эцсийн хугацаа

Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам (ХХААХҮЯ) дэмжсэн бүх сонгогдсон шалгуур хангасан цахим хоршоод албан ёсны өргөдлөө шаардлагатай бүх дагалдах баримт бичгийн хамт Төслийн удирдлагын нэгж (PMU)-ийн зарласан хугацаанд багтаан бүрдүүлж ирүүлнэ. Өргөдлийг тогтоосон газарт биечлэн, эсхүл батлагдсан цахим платформуор ирүүлж болох бөгөөд энэ нь алслагдсан сумдын хүртээмжийг хангана. Нийтэд зарласан эцсийн хугацааны дараа баримт бичигт нэмэлт, өөрчлөлт, засвар хийхийг хүлээн зөвшөөрөхгүй. Аль нэг шалгуур хангасан цахим хоршоо эцсийн хугацааг хожимдуулсан, эсхүл баримт бичгээ бүрэн бүрдүүлж чадаагүй тохиолдолд хөтөлбөрийн тасралтгүй байдлыг хангах үүднээс нөөц жагсаалтад багтсан өөр шалгуур хангасан цахим хоршоогоор орлуулна. Сонгогдсон бүх шалгуур хангасан цахим хоршоодын баримт бичиг эцэслэгдэж, баталгаажсаны дараа PMU нь олон нийтэд түшиглэсэн мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв байгуулахад шаардлагатай худалдан авах ажиллагааг нэн даруй эхлүүлж, ISIV хөтөлбөрийг цаг хугацаанд нь хэрэгжүүлэх нөхцөлийг хангана.

4.6. Дэд буцалтгүй тусламжийн шинж чанар, худалдан авалтын зохицуулалт

ISIV хөтөлбөрийн хүрээнд шалгуур хангасан цахим хоршоодод үзүүлэх дэмжлэгийг дэд төслөөр батлагдсан мал эмнэлгийн үйлчилгээний дэд бүтэц, тоног төхөөрөмж, хүйтэн хэлхээний байгууламж, дижитал холболтын сайжруулалт болон холбогдох бараа, ажил, үйлчилгээнээс бүрдэх биет хэлбэрийн дэд буцалтгүй тусламжаар олгоно.

Үр ашиг, стандартчилал, чанарын баталгаа болон Дэлхийн банкны худалдан авалтын журамд нийцүүлэх зорилгоор хөтөлбөрийн хүрээнд санхүүжих бараа, ажил, үйлчилгээний худалдан авалтыг оролцогч шалгуур хангасан цахим хоршоодын өмнөөс ХХААХҮЯ нь PMU-ээр дамжуулан төвлөрсөн байдлаар зохион байгуулна. PMU-ийн гүйцэтгэсэн худалдан авалт нь шалгуур хангасан цахим хоршооны дэд буцалтгүй тусламжийн хүртэгч болох статусыг өөрчлөхгүй.

Батлагдсан дэд төсөл бүрд санал болгож буй хөрөнгө оруулалтаас үр шим хүртэх шалгуур хангасан цахим хоршоог тодорхойлж, үзүүлэх үйлчилгээг тайлбарлаж, хоршооны гишүүд тэдгээр үйлчилгээг хүртэх, ашиглах зохицуулалтыг тогтоосон байна.

Бий болсон хөрөнгө нь төрийн өмчийн газар дээр байрлаж болох бөгөөд холбогдох хууль тогтоомж, журамд шаардсан тохиолдолд сумын Засаг даргын Тамгын газар, эсхүл тогтоосон бусад төрийн байгууллагын эзэмшилд байх нийтийн хөрөнгөөр бүртгэж болно. Ийм өмчлөлийн зохицуулалт нь шалгуур хангасан цахим хоршооны дэд буцалтгүй тусламжийн хүртэгч болох статус, түүнчлэн хөрөнгийг шалгуур хангасан цахим хоршоод болон тэдгээрийн гишүүдийн ашиг тусын тулд ашиглаж, засвар үйлчилгээ хийх үүрэгт нөлөөлөхгүй.

Дэд буцалтгүй тусламжийн гэрээгээр талуудын эрх, үүргийг, түүний дотор ашиглалт, засвар үйлчилгээ, үйлчилгээний хүртээмж, тайлагналт, хяналт шинжилгээ, хөтөлбөрийн санхүүжилтээр бий болсон хөрөнгийн хамгаалалтын зохицуулалтыг тогтооно.

4.7. Дэд төслийн гэрээ

Сонгогдсон цахим хоршоо, ХХААХҮЯ, МЭЕГ болон тухайн сумын захиргааны хооронд дөрвөн талт дэд төслийн албан ёсны гэрээ байгуулна. Гэрээнд дараах заалтууд багтана:

- Багцын жагсаалт, олголтын хуваарь: Батлагдсан багцын жагсаалтыг тодорхойлж, олголтыг үе шатны биелэлттэй уялдуулна.
- Үүрэг, хариуцлага: Сонгогдсон цахим хоршоо, сумын захиргаа, PMU, МЭЕГ, ХХААХҮЯ-ны эрх, үүргийг, түүний дотор ашиглалт, засвар үйлчилгээ, үйлчилгээний хүртээмж, тайлагналт, хяналт шинжилгээ, хөтөлбөрийн санхүүжилтээр бий болсон хөрөнгийн хамгаалалтын зохицуулалтыг тодорхойлно.
- Худалдан авалт, санхүүгийн удирдлага: Худалдан авалт, санхүүгийн хяналт, хамгааллын шаардлагын нийцлийг хангах журмыг тогтооно.
- Хяналт, тайлагналт: Ил тод, хариуцлагатай байдлыг хангах хяналт шинжилгээ, тайлагналт, баталгаажуулалтын механизмыг нарийвчлан заана.
- Хөрөнгийн ашиглалт, өмчлөх эрхийн шилжүүлэлт: Хөрөнгийг ашиглах нөхцөл, эзэмшил, хадгалалтын үйл явцыг тодорхойлно.
- Маргаан шийдвэрлэлт, гэрээ цуцлалт: Маргаан шийдвэрлэх, гэрээг цуцлах, шаардлагатай тохиолдолд хөрөнгийг буцаан төлүүлэх механизмыг тусгана.

Захидал хэлэлцээрийн 2.03 дугаар зүйлийн (с)(ii)(В) заалтын дагуу дэд буцалтгүй тусламжийн гэрээ (ГМ-1) бүрт дараах заалтуудыг заавал тусгана:

- Дэмжлэг хүртэгч гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд дэд буцалтгүй тусламжийг ашиглах эрхийг түдгэлзүүлэх, цуцлах, олгосон хөрөнгийг бүхэлд нь эсхүл хэсэгчлэн буцаан төлүүлэх ХХААХҮЯ-ны эрх;
- Дэд буцалтгүй тусламжийн үйл ажиллагааг энэхүү гарын авлага, Байгаль орчин, нийгмийн амлалтын төлөвлөгөө (ESCP), Дэлхийн банкны Авлигын эсрэг удирдамжид нийцүүлэн, зохих мэргэжлийн түвшинд, үр ашигтай хэрэгжүүлэх үүрэг;
- Худалдан авалтыг Захидал хэлэлцээр, худалдан авалтын журамд нийцүүлэн хийж, худалдан авсан бараа, ажил, үйлчилгээг зөвхөн дэд төслийн зорилгод ашиглах үүрэг;
- Үйл ажиллагаа, хөрөнгө, зарцуулалтын бүртгэл, данс хөтөлж, Дэлхийн банк эсхүл ХХААХҮЯ-ны хүсэлтээр хүлээн зөвшөөрөгдсөн аудиторын байгууллагаар хөндлөнгийн аудит хийлгэж, дүнг хүргүүлэх үүрэг;
- Дэлхийн банк, ХХААХҮЯ, PMU-д дэд төслийн үйл ажиллагаа, холбогдох баримт бичигтэй газар дээр нь танилцах, шалгалт хийх боломж олгох үүрэг;
- Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үзүүлэлтийн дагуу явц, үр дүнг тайлагнаж, шаардсан мэдээллийг гаргаж өгөх үүрэг.

Гэрээ бүрийг сонгогдсон цахим хоршооны санал, үнэлгээний үр дүнд тулгуурлан боловсруулах боловч ХХААХҮЯ-ны баталсан, JSDP болон Дэлхийн банкны дүрэмд нийцсэн стандарт загварыг баримтална.

Гэрээ байгуулахын өмнө PMU дараах зүйлийг баталгаажуулна:

- Шалгуур хангасан цахим хоршоо нь дэмжлэгийг хүлээн авахад эрх зүйн хувьд бэлэн байх;
- Газрыг Сумын Засаг даргын Тамгын газарт олгосон байх;
- Мал эмнэлгийн мэргэжилтэн ажиллаж байгаа байх;
- Хамгааллын нэмэлт нөхцөлүүд хангагдсан байх.

Сумдад томилогдсон PMU-ийн ажилтнууд эдгээр нөхцөлийг нягтлан шалгаж, дутагдлыг арилгахад дэмжлэг үзүүлнэ.

ТАВДУГААР ХЭСЭГ. БАГЦ

5.1. Санхүүжих боломжтой үйл ажиллагаа

- Санхүүжих боломжтой үйл ажиллагааг шалгуур хангасан цахим хоршоодод биет хэлбэрийн дэд буцалтгүй тусламж болгон хүргэх, төвлөрсөн худалдан авалтаар нийлүүлсэн бараа, ажил, үйлчилгээгээр санхүүжүүлж болно;
- Батлагдсан саналд үндэслэл нь тодорхой тусгагдаж, ESF болон худалдан авалтын холбогдох шаардлагыг хангасан тохиолдолд төслөөс дэмжиж буй мал эмнэлгийн үйлчилгээний хүртээмжид зориулсан байрыг нийлүүлж суурилуулах, сэргээн засварлах, шинэчлэх, тавилгажуулах, тохижуулах;
- Мал эмнэлгийн лабораторийн суурь тоног төхөөрөмж, хээрийн оношилгооны тоног төхөөрөмж, дээжтэй ажиллах хэрэгсэл, биоаюулгүй байдлын хангамж болон холбогдох үйлчилгээний тоног төхөөрөмж;

- Батлагдсан үйлчилгээний зохицуулалттай холбогдсон тохиолдолд вакцины хүйтэн хэлхээний хадгалалтын тоног төхөөрөмж, хөргөгч, хөргөлтийн сав, температур хянах хэрэгсэл, холбогдох дагалдах хэрэгсэл;
- Дижитал тайлагналт, зөвлөх үйлчилгээ, цахим хоршооны платформын хэрэглээ, санал хүсэлт, мэдлэг түгээхэд шаардлагатай мэдээлэл, харилцаа холбооны технологийн тоног төхөөрөмж, холболтын тоног төхөөрөмж, компьютер, принтер, программ хангамж, платформд нэвтрэх хэрэгсэл;
- Хоршооны гишүүдэд өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, мал, амьтны эрүүл мэнд, биоаюулгүй байдал, эмийн зохистой хэрэглээ, амьтны сайн сайхан байдал, хүйтэн хэлхээний ойлголт, дижитал тайлагналт, үйлдвэрлэлийн сайжруулсан дадлын чиглэлээр сургалт, үзүүлэх сургууль, зөвлөх үйлчилгээ явуулах;

Эдгээр сургалт, үзүүлэх сургууль, зөвлөх үйлчилгээний зардлыг жилийн ажлын төлөвлөгөөнд тооцон тусгаж, Захидал хэлэлцээрийн (2) «Сургалт» ангиллаас санхүүжүүлэх бөгөөд холбогдох зардлын тооцоог хөтөлбөрийн төсөв, худалдан авалтын төлөвлөгөөнд тусгана.

- Дэд төслийг хэрэгжүүлэх, хянахад шаардлагатай үйлчилгээний протокол, хэрэглэгчийн зохицуулалт, засвар үйлчилгээний зохицуулалт, хөрөнгийн бүртгэл, мэдээлэл, тайлагналтын зохицуулалт, гомдол барагдуулах механизм (GRM)-ын хандалт, хяналтын хэрэгслүүд.

5.2. Нэг хоршоонд ногдох хөрөнгө оруулалтын багцын төсөөлөл, санхүүжих үйл ажиллагаатай уялдуулсан байдал

№	Санхүүжих үйл ажиллагааны ангилал	Зардлын ангилал/багц	Тоо хэмжээ	Зардлын тооцоо/тайлбар
1	Мал эмнэлгийн үйлчилгээний байрны угсралт, суурилуулалт, стандартчилал	Батлагдсан дэд төслөөр үндэслэгдсэн мал эмнэлгийн үйлчилгээний байр/тохижилт	1 багц	Талбайн зураг төсөл, ESF-ийн урьдчилсан үзлэг, зах зээлийн үнэлгээ, SGIM-ийн дээд хязгаарт үндэслэн тус тусад нь үнэлж тооцно.
2	Мал эмнэлгийн тоног төхөөрөмж	Олон нийтэд түшиглэсэн малын эмчийн үйлчилгээний үндсэн иж бүрдэл	Батлагдсан сум/малын эмч тутамд 1 иж бүрдэл (15 нэр төрөл)	5.4 дэх хэсэгт нарийвчлан заасан; үнийг зах зээлийн үнийн санал, техникийн харьцуулалтаар тогтооно.
3	Вакцины хүйтэн хэлхээний хадгалалт болон үржлийн үйлчилгээний дэмжлэг	Хүйтэн хэлхээ болон үржлийн үйлчилгээний зүйлс	1 багц	Үйлчилгээний загвар, ашиглалт, засвар үйлчилгээний чадавхаар үндэслэгдсэн тохиолдолд хөргөгч багтана. Малын эмч вакциныг байрнаас малчдад хүргэх зориулалт бүхий зөөврийн вакцин тээвэрлэх хөргөгч (≥18 л, сум бүрд 4 ширхэг) багтана.
4	Дижитал тайлагналт/платформд нэвтрэх хэрэгсэл	Тусгайлан үндэслэгдсэнээс бусад тохиолдолд одоо байгаа төслийн/платформын тайлагналтын зохицуулалт, боломжит МХХТ-ийг ашиглана	Шаардлагаар	МХХТ-ийн аливаа зүйлийг тус тусад нь үндэслэж, төслийн тайлагналтын шаардлагатай уялдуулна.

5.3. Нийлүүлэлт, угсралт, суурилуулалтын шаардлага

Бүх үзүүлэлтийг доод шаардлага болгон тогтоов.

- Зураг төслийн батламж: Гэрээ байгуулагдсаны дараа Гүйцэтгэгч нь санал болгож буй байрны зураг төслийг Захиалагчтай зөвшилцөн эцэслэж, Барилгын хөгжлийн төв (БХТ)-өөс албан ёсны зөвшөөрөл авна.
- Талбай: 1 давхар, сэндвич хийцтэй байр, нийт талбай $\geq 86 \text{ м}^2$ ($12.0 \text{ м} \times 7.2 \text{ м}$), ашигтай талбай $\geq 75 \text{ м}^2$.
- Хийц ба хана: Ган каркасан хийц. Ханын сэндвичэн хавтангийн зузаан 15 см-ээс багагүй, дүүргэгч нь галд тэсвэртэй, дулаалгын өндөр үзүүлэлттэй, хүн, амьтан, байгаль орчинд хоргүй материалтай, барилгын дулаан техникийн нормын шаардлагыг хангасан байна.
- Өнгөлгөө ба талбайн тохижилт: Өнгөний шийдлийг ажлын нарийвчилсан зураг төсөл батлагдахаас өмнө Захиалагчтай албан ёсоор тохирно.
- Инженерийн хангамж (халаалт): Дотор цахилгаан халаалтын систем.
- Инженерийн хангамж (усан хангамж): Ариун цэврийн өрөөнд 100 литрээс багагүй багтаамжтай ус хадгалах сав, цахилгаан ус халаагч (бойлер) бүхий дотор шугам хоолойн бүрэн сүлжээ; ус хангамж, бохирын дотор шугам хоолойг хөлдөлтөөс хамгаалж дулаална.
- Инженерийн хангамж (бохир ус): Ажиллагсдын тоо, үйл ажиллагааны ачааллаар тооцсон 30 хоногоос доошгүй хугацааны бохир усны хуримтлалыг багтаах, 2 м³-ээс (2,000 литр) багагүй багтаамжтай, (а) тунадасжуулах, шүүх гэсэн хоёр хэсэгтэй, орон нутгийн нөхцөлд ашиглалт нь баталгаажсан систем, эсхүл (б) бохир ус хуримтлуулах, ус үл нэвтрэх битүү хийцтэй сав; хөлдөлтөөс хамгаалагдсан, полиэтилен/композит эсхүл төмөр бетон хийцтэй, дотор сантехникийн шугамд бүрэн холбогдсон байна.
- Цахилгаан ба агааржуулалт: Техникийн нөхцөлийн дагуу гадна цахилгаан холболт. Дотор, гадна талын бүрэн LED гэрэлтүүлэг, өрөө, тасалгааны агаар солилцоог холбогдох норм, стандартын шаардлагад нийцүүлэн шийдвэрлэнэ.

№	Өрөөний нэр	Талбайн доод хэмжээ	Зориулалт / тусгай шаардлага
1	Коридор	$\geq 5.0 \text{ м}^2$	Гол орцын коридор
2	Мал эмнэлгийн үйлчилгээний нэгж (МЭҮН)-ийн эмч нарын өрөө	$\geq 13.0 \text{ м}^2$	Малын эмч нарын ажлын байр
3	Вакцин хадгалах өрөө	$\geq 11.1 \text{ м}^2$	Цонхгүй, дулаалгатай, тусгай газардуулгатай, агааржуулалттай
4	Эмийн сан / эмийн агуулах	$\geq 10.3 \text{ м}^2$	Эм, биобэлдмэл хадгалах
5	Хуурай агуулах	$\geq 3.8 \text{ м}^2$	Материал, багаж хэрэгсэл хадгалах
6	Лаборатори	$\geq 11.0 \text{ м}^2$	Химийн бодист тэсвэртэй гадаргуутай, ариутгал хийхэд бэлэн
7	Мал эмнэлгийн тасаг (МЭТ)-ийн мэргэжилтнүүдийн өрөө	$\geq 11.0 \text{ м}^2$	Техникийн ажилтнуудын ажлын байр
8	Ариун цэврийн өрөө	$\geq 3.1 \text{ м}^2$	Чийгэнд тэсвэртэй плитатай, бүрэн тоноглогдсон
9	Лабораторийн коридор	$\geq 6.7 \text{ м}^2$	Дотор холбох коридор

Ариун цэврийн өрөөний тоноглолын шаардлага:

- Шал ба хана: Шалнаас тааз хүртэл угааж цэвэрлэх боломжтой, чийгэнд тэсвэртэй керамик ханын плита, гулгахаас хамгаалсан шалны плита (шалны ус зайлуулах цэг рүү нарийвчлан налуулсан).
- Сантехникийн тоноглол: Чанартай шаазан суултуур (хоёр горимт ус зайлуулалттай), хром/мэдрэгчтэй цорго бүхий шаазан угаалтуур.
- Ус ба бойлерын систем: 100 л зэвэрдэггүй ган ус хадгалах сав, усны даралтат насос, 30 л-ээс багагүй цахилгаан ус халаагч (бойлер).
- Дагалдах хэрэгсэл: Толь, гар хатаагч, савангийн савлагч, цаасны суурь, үнэр таслагч ус зайлуулагч (траап), ханын сорох сэнсийг бүрэн суурилуулсан байна.

Хүйтэн хэлхээний өрөөнийн шаардлага

- Талбай ба хэмжээ: 11.1 м²-ээс багагүй (доод тал нь 3.82 м × 2.9 м), вакцин хадгалах зориулалттай.
- Цонх ба хийц: Бүрэн цонхгүй, ≥ 150 мм галд тэсвэржүүлсэн PIR сэндвичэн хавтангаар дулаалсан, 10 см XPS дулаалгатай бетон шалтай, үегүй эпокси/резинэн бүрхүүлтэй.
- Агааржуулалт ба хамгаалалт: Дулаан зайлуулах албадмал агааржуулалтын сэнстэй, товчлуурт цоожтой түгжигддэг хаалгатай, анхааруулах тэмдэг, тэмдэглэгээтэй.

№	Үзүүлэлт	Техникийн доод шаардлага
1	Зориулалт	Мал эмнэлгийн вакцин, биобэлдмэл, оношлуурын урвалж хадгалах
2	Багтаамж	25,000–30,000 литр
3	Температурын хязгаар ба нарийвчлал	+2°C-аас +8°C (автомат удирдлагатай), хэлбэлзэл ±1°C-ээс хэтрэхгүй
4	Агаарын эргэлт	Дотор температурыг жигд байлгах албадмал агаарын эргэлтийн систем
5	Халаалтын хос горим	Өвлийн улиралд +2°C-аас доош хөлдөхөөс сэргийлэх автомат гэсгээх ба халаах горим
6	Удирдлага ба дохиолол	0.1°C нарийвчлалтай тоон дэлгэц бүхий микропроцессорын удирдлага; өндөр/бага температур, цахилгаан тасралт, хаалга онгорхой үеийн дуут/гэрлэн дохиолол
7	Температурын бүртгэл	Температурыг тасралтгүй бүртгэж, доод тал нь 30 хоногийн түүхийг хадгалах дата логгертой байна
8	Ажиллах нөхцөл	Гадна агаарын -40°C...+35°C температурт хэвийн ажиллах чадвартай байна
9	Баталгаат хугацаа	24 сараас багагүй

5.4. Малын эмчийн тоног төхөөрөмжийн жагсаалт

Дараах хүснэгтэд санал болгож буй стандарт тоног төхөөрөмжийн багцыг үзүүлэв. ELISA уншигч, биоаюулгүйн шкаф болон түүнтэй адилтгах лабораторийн зэрэглэлийн тоног төхөөрөмжийг PVU-ийн стандарт иж бүрдэлд оруулаагүй болно. Учир нь эдгээр нь байгууламжийн түвшний оношилгооны бүрэн эрх, сургагдсан боловсон хүчин, чанарын баталгаажуулалт, шинжилгээний протокол, хангамжийн материал, шилжүүлэн илгээх зохицуулалтыг шаарддаг. Батлагдсан дэд төсөлд тодорхой хэрэгцээ болон ашиглалт, засвар

үйлчилгээний чадавхыг баримтжуулсан тохиолдолд л тэдгээрийг лабораторийн тусдаа нэмэлт (сонголтот) модуль болгон авч үзэж болно.

№	Тоног төхөөрөмж	Техникийн үзүүлэлт	Тоо	Нийт үнэ (ам.доллар)
1	Термостат	Температурын хязгаар: орчны +5°C ~ 60°C, тоон дэлгэц, халаах блок/тавиур, багтаамж 20–40 л	1	534.7
2	Центрифуг	Дээд эргэлт ~5,000 эрг/мин, RCF ≥2,500 ×g, 7/10 мл хуруу шил, тоон удирдлага	1	694.4
3	pH метр	Хэмжих хязгаар 0.00–14.00 pH, АТС температурын автомат нөхөн тохируулга, зүү (нэвтрүүлэх) электрод, тоон дэлгэц	1	277.2
4	Роз бенгал сорилын хавтан	Хавтан дээр антигенийг урьдчилан шингээсэн байх бөгөөд дээж дусааж, өргөн/цэгэн хэлбэрийн урвал илэрч буй эсэхийг ажиглан үр дүнг уншина. Урвалын өнгө, хавтан дээрх урвалын түвшингээр эерэг/сөрөг үр дүнг тодорхойлно.	1	69.5
5	Үлдэгдэл тодорхойлогч (уншигч мэдрэгч)	Дээж унших чадвар: ppm-ээс ppb түвшин хүртэл. Төрөл: зөөврийн/лабораторийн. Интерфейс: LCD/компьютерын холболт.	1	2,475.7
6	Гэрлийн микроскоп	Өсгөлт: 40×–1000×. Оптик систем: ахроматик дуран 4×, 10×, 40×, 100× (тосон иммерс); нүдний дуран: 10× стандарт; гэрэлтүүлэг: тохируулгатай LED; фокус: бүдүүн + нарийн тохируулга; тавцан: хоёр тэнхлэгт механик тавцан; конденсор: Аббе 1.25 NA; диафрагм: ирис диафрагм; их бие: гурван хараат (тринокуляр) толгой; тэжээл: 110/220В	1	1,782.5
7	Автоклав	Камерын хэмжээ: Ø300×520 мм; температур: 115–129°C; даралт: 0.145–0.165 МПа; тэжээл: AC 220В, 50Гц; чадал: 2.0 кВт; материал: SUS 304 зэвэрдэггүй ган	1	623.6
8	Хоёр хаалгатай хөргөгч	Температурын хязгаар – хөлдөөгч: –10°C ~ –20°C; хөргөх хэсэг: +2°C – +8°C (тэжээл: 220В, 50Гц); доторх багтаамж: ~300–330 л	1	777.7
9	Лабораторийн ширээ	Фенол/эпоксидон давирхайн гадаргуутай, химийн бодист тэсвэртэй, 120–150 см урттай, зэвэрдэггүй ган каркастай, усны цорготой	1	1,782.5
10	Зөөврийн вакцин тээвэрлэх хөргөгч	Haier Biomedical (эсхүл түүнтэй дүйцэх), +2°C–+8°C, 12В/220В AC, 18 л-ээс багагүй багтаамжтай	4	1,000.0
11	Цэвэрлэгээ, халдваргүйжүүлэлтийн шүршигч насос	Үүргэвчин манант шүршигч (Backpack Mist Duster), бензин хөдөлгүүртэй, 50–120 микрон хэмжээтэй дуслыг 12–15 метрийн зайд шүршинэ	1	416.6
12	Ус хадгалах сав	1,000 л багтаамжтай	1	305.5
13	Шингэн азот хадгалах сав	Вакуум дулаалгатай криоген сав; ойролцоогоор 20 литр; найдвартай таглаатай; хээрийн нөхцөлд тээвэрлэхэд тохиромжтой	1	336.1
14	Соронзон зонд	Үхэрт хэрэглэхэд тохиромжтой мал эмнэлгийн соронзон зонд, гадны биет авах хэрэгсэл	1	69.5
15	Зөөврийн мал эмнэлгийн хэт авиан	Зөөврийн, батерейгаар ажилладаг мал эмнэлгийн хэт авиан аппарат; шулуун гэдэсний болон хэвлийн скан хийх чадвартай; зураг хадгалах	1	1,805.5

№	Тоног төхөөрөмж	Техникийн үзүүлэлт	Тоо	Нийт үнэ (ам.доллар)
	оношилгооны аппарат	санах ойтой; хээрийн тээврийн цүнхтэй; хээрийн үзлэгт хүрэлцэхүйц батерейны ажиллагаатай		
	Нийт			12,951.2

5.5. Сумдын жагсаалт

Доорх жагсаалтад нэр дэвшсэн сумдыг бүс, аймаг, сум, ангилал, сонгон шалгаруулалтын үндэслэлээр бүлэглэн харуулав. Хэрэгжилтэд шалгуур, техник, санхүүгийн хариуцлага (fiduciary) болон хамгаалалтын бүх шаардлагыг хангасан, хамгийн өндөр эрэмбэтэй шалгуур хангасан өргөдлүүд хамрагдана.

№	Аймаг/хот	Сум/дүүрэг	Ангилал/статус	Сонгон шалгаруулалтын үндэслэл, техникийн тайлбар
1. Хангайн бүс				
1.1	Архангай	Цэнхэр	Үндсэн зорилтот (VCP)	Ноос, ноолуурын үйлдвэрлэлийн томоохон төв
1.2	Архангай	Батцэнгэл	Үндсэн зорилтот (VCP)	Ноос, ноолуурын үйлдвэрлэлийн томоохон төв; вакцины хүйтэн хэлхээний яаралтай хэрэгцээтэй
1.3	Баянхонгор	Бөмбөгөр	Үндсэн зорилтот (VCP)	Ноос, ноолуурын үйлдвэрлэлийн томоохон төв; цаг уурын цохилтод өртөмтгий
1.4	Баянхонгор	Бууцагаан	Үндсэн зорилтот (VCP)	Ноос, ноолуурын үйлдвэрлэлийн томоохон төв; орон нутгийн хөгжлийн төв; мал эмнэлгийн байгууламжийг бэхжүүлэх шаардлагатай
1.5	Өвөрхангай	Арвайхээр	Үндсэн зорилтот (VCP)	Бүс нутгийн засаг захиргаа, мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв; төвийн бүсийн малын урсгал их
1.6	Өвөрхангай	Баянгол	Үндсэн зорилтот (VCP)	Ноос, ноолуурын үйлдвэрлэлийн томоохон төв; бог малын өвчний өндөр эрсдэлтэй бүс
2. Баруун бүс				
2.1	Ховд	Дарви	Үндсэн зорилтот (VCP)	Цахим хоршоо төслийн урьдчилан тодорхойлсон зорилтот сум; хил дамнасан малын өвчний эрсдэлтэй баруун бүс
2.2	Ховд	Мөст	Үндсэн зорилтот (VCP)	Цахим хоршоо төслийн урьдчилан тодорхойлсон зорилтот сум; ноос, ноолуурын үйлдвэрлэлийн бүс
2.3	Говь-Алтай	Бигэр	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Ноос, ноолуурын үйлдвэрлэлийн томоохон төв; бог малын өвчний өндөр эрсдэлтэй бүс

2.4	Завхан	Тэс	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Хил дамнасан малын өвчний дэгдэлтийн түүхтэй
3. Хойд бүс				
3.1	Булган	Дашинчилэн	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Төвийн дамжин өнгөрөх коридор; малын төвлөрөл өндөр
3.2	Хөвсгөл	Галт	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Орон нутгийн хөгжлийн төв
4. Төвийн бүс				
4.1	Сэлэнгэ	Орхон	МЭЕГ-ын саналаар	Стратегийн байршилтай, мал эмнэлгийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх ач холбогдолтой сум
4.2	Төв	Борнуур	МЭЕГ-ын саналаар	Улаанбаатар руу шилжих хөдөлгөөнтэй малын өвчний хяналт, шилжилтийн гол цэг
5. Зүүн бүс				
5.1	Дорнод	Баян-Уул	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Хил дамнасан малын өвчний дэгдэлтийн түүхтэй, ноос ноолуурын үйлдвэрлэл болон биоаюулгүй байдлын ач холбогдолтой сум
5.2	Дорнод	Дашбалбар	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Хил дамнасан малын өвчний эрсдэлтэй, биоаюулгүй байдлын ач холбогдолтой сум
5.3	Дорнод	Матад	МЭЕГ-ын саналаар	Хил дамнасан малын өвчний эрсдэлтэй, ноос ноолуурын үйлдвэрлэлийн ач холбогдолтой сум
5.4	Сүхбаатар	Түвшинширээ	МЭЕГ-ын саналаар	Ноос, ноолуурын үйлдвэрлэл, хил дамнасан өвчний эрсдэлийн ач холбогдолтой сум
5.5	Сүхбаатар	Онгон	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Ноос ноолуурын үйлдвэрлэл болон биоаюулгүй байдлын ач холбогдолтой сум
5.6	Сүхбаатар	Мөнххаан	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Ноос ноолуурын үйлдвэрлэл, малын өвчний эрсдэлийн ач холбогдолтой сум
5.7	Сүхбаатар	Эрдэнэцагаан	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Хил орчмын байршилтай, хил дамнасан малын өвчний эрсдэлийн ач холбогдолтой сум
5.8	Хэнтий	Хэрлэн	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Бүсийн үйлчилгээ, мал эмнэлгийн хяналтын ач холбогдолтой сум
5.9	Хэнтий	Батноров	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Ноос ноолуурын үйлдвэрлэл болон биоаюулгүй байдлын ач холбогдолтой сум

5.10	Хэнтий	Биндэр	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Биоаюулгүй байдал, малын өвчний эрсдэлийн хяналтын ач холбогдолтой сум
5.11	Хэнтий	Өмнөдэлгэр	МЭЕГ-ын саналаар	Ноос ноолуурын үйлдвэрлэл, малын эрүүл мэндийн үйлчилгээний ач холбогдолтой сум
5.12	Хэнтий	Жаргалтхаан	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Малын эрүүл мэнд, биоаюулгүй байдлын ач холбогдолтой сум
5.13	Хэнтий	Бор-Өндөр	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Стратегийн байршилтай, мал эмнэлгийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх ач холбогдолтой сум
6. Говийн бүс				
6.1	Говьсүмбэр	Баянтал	МЭЕГ-ын саналаар	Стратегийн дамжин өнгөрөх болон орлуулах боломжтой сум
6.2	Дорноговь	Хатанбулаг	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Хил дамнасан өвчний эрсдэл, стратегийн байршлын ач холбогдолтой сум
6.3	Дорноговь	Даланжаргалан	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Стратегийн дамжин өнгөрөх болон орлуулах боломжтой сум
6.4	Дундговь	Эрдэнэдалай	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Ноос, ноолуурын үйлдвэрлэл болон орлуулах боломжтой сум
6.5	Өмнөговь	Цогтцэций	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Ноос, ноолуурын үйлдвэрлэл, хил дамнасан өвчний эрсдэлийн ач холбогдолтой сум
7. Хот орчмын / Зүүн хот орчмын бүс				
7.1	Улаанбаатар	Багануур	Тэргүүн ээлжийн зорилтот	Хот орчмын бэлчээрийн хорио цээрийн бүс; зүүн хот орчмын бүсийн нэр дэвшсэн сум

Худалдан авалт, хэрэгжилтийн зорилгоор нэр дэвшсэн бүх сумыг байршлаас нь хамааруулан дараах гурван багцад жагсаав.

Багцлалт нь зөвхөн мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийн байрны нийлүүлэлт, суурилуулалтад хамаарах бөгөөд уг ажлыг багц тус бүрд нэг гэрээ буюу нийт гурван гэрээгээр гүйцэтгэнэ. Мал эмнэлгийн тоног төхөөрөмж болон оффисын компьютер, тоног төхөөрөмж, тавилгыг хэрэгжих бүх сумыг хамарсан улсын хэмжээний нэг гэрээгээр тус тус худалдан авна. Иймд доор үзүүлсэн «байрны худалдан авалтын багцын өртөг» нь тухайн багцын байрны гэрээний үнэ бөгөөд «нийт хөрөнгө оруулалт» нь тухайн багцын сумдад хүргэгдэх гурван багцын нийлбэр дүн юм.

Багц-1 (Баруун, Хангайн бүс, 12 сум): Архангай аймгийн Цэнхэр, Батцэнгэл; Ховд аймгийн Дарви, Мөст; Баянхонгор аймгийн Бөмбөгөр, Бууцагаан; Өвөрхангай аймгийн Арвайхээр, Баянгол; Говь-Алтай аймгийн Бигэр; Завхан аймгийн Тэс; Булган аймгийн Дашинчилэн; Хөвсгөл аймгийн Галт. Байрны худалдан авалтын багцын өртөг: 477,222 ам.доллар (хэрэгжих

10 сум). Тусдаа улсын хэмжээний гэрээгээр худалдан авах мал эмнэлгийн тоног төхөөрөмж, оффисын тавилгыг оруулан эдгээр суманд орох нийт хөрөнгө оруулалт: 635,485 ам.доллар.

Багц-2 (Хойд, Говь, Улаанбаатарын бүс, 8 сум): Сэлэнгэ аймгийн Орхон; Төв аймгийн Борнуур; Улаанбаатар хотын Багануур дүүрэг; Говьсүмбэр аймгийн Баянтал; Дорноговь аймгийн Хатанбулаг, Даланжаргалан; Дундговь аймгийн Эрдэнэдалай; Өмнөговь аймгийн Цогтцэций. Байрны худалдан авалтын багцын өртөг: 334,056 ам.доллар (хэрэгжих 7 сум). Тусдаа улсын хэмжээний гэрээгээр худалдан авах мал эмнэлгийн тоног төхөөрөмж, оффисын тавилгыг оруулан эдгээр суманд орох нийт хөрөнгө оруулалт: 444,839 ам.доллар.

Багц-3 (Зүүн бүс, 13 сум): Дорнод аймгийн Баян-Уул, Дашбалбар, Матад; Сүхбаатар аймгийн Түвшинширээ, Онгон, Мөнххаан, Эрдэнэцагаан; Хэнтий аймгийн Хэрлэн, Батноров, Биндэр, Өмнөдэлгэр, Жаргалтхаан, Бор-Өндөр. Байрны худалдан авалтын багцын өртөг: 620,389 ам.доллар (хэрэгжих 13 сум). Тусдаа улсын хэмжээний гэрээгээр худалдан авах мал эмнэлгийн тоног төхөөрөмж, оффисын тавилгыг оруулан эдгээр суманд орох нийт хөрөнгө оруулалт: 826,130 ам.доллар.

Жагсаалтад хэрэгжүүлэх тооноос олон сум багтсан бөгөөд газар олголт, шугам сүлжээний бэлэн байдал зэрэг шаардлагатай бичиг баримтыг нэн тэргүүнд бүрдүүлсэн, орон нутгийн оролцоог бүрэн хангасан Багц-1-ийн 10, Багц-2-ийн 7, Багц-3-ын 13, нийт 30 суманд хэрэгжүүлнэ. Аль нэг сумын нөхцөл хангагдаагүй тохиолдолд бараа хүргэх газрыг тухайн багцын жагсаалтад багтсан өөр сумаар солих бөгөөд энэ тохиолдолд нэгж үнэ өөрчлөгдөхгүй.

ЗУРГАДУГААР ХЭСЭГ. ХУДАЛДАН АВАХ АЖИЛЛАГАА

Худалдан авалтыг хөтөлбөрийн хүрээнд дэд буцалтгүй тусламж хүртэх шалгуур хангасан цахим хоршоодын өмнөөс PMU төвлөрсөн байдлаар зохион байгуулна.

1S1V хөтөлбөрийн худалдан авалтыг Захидал хэлэлцээрийн 1.02 (к) заалтад тодорхойлсон «Хөрөнгө оруулалтын төслийн санхүүжилтийн зээлдэгчдэд зориулсан Дэлхийн банкны худалдан авалтын журам»-ын дагуу, мөн хэлэлцээрийн 2.03 (с) (ii) (B) (2) (с) заалтыг үндэслэн хэрэгжүүлнэ.

Багцын олголтыг үе шатны биелэлтийн баталгаажуулалтад үндэслэн, тохиролцсон гэрээний нөхцөлийн дагуу хэд хэдэн хэсэгчилсэн шилжүүлгээр гүйцэтгэнэ. Олголтын хуваарийг гэрээний хавсралтад тусгах бөгөөд дараах зүйлийг заана:

- Гүйцэтгэл, нийлүүлэлтийн хуваарь;
- Гүйцэтгэлийн баталгаажуулалт, хүлээн авалтын шаардлага, нотлох баримт (хүлээлцсэн баримт, нэхэмжлэх, фото зураг г.м.);
- Сумын Засаг дарга нарын хүлээх үүрэг, тайлагналтын зохицуулалт.

Гэрээнд гарын үсэг зурснаар «Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв» хөтөлбөр албан ёсоор хэрэгжилтийн шатанд шилжинэ.

6.1. 1S1V хөтөлбөрийн хүрээний худалдан авалт

Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын 7 дугаар хэсгийн 70 дугаар зүйлд заасны дагуу хүртэгч шалгуур хангасан цахим хоршоод болон сумдын зөвшөөрөл, хамтарсан хүсэлтийн үндсэн дээр ХХААХҮЯ/PMU ижил төрлийн барааны хэрэгцээг нэгтгэн, сумдын өмнөөс худалдан авалтыг төвлөрсөн байдлаар зохион байгуулна.

Үнийн санал, тендерийн үнэлгээг Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын 7 дугаар хэсгийн 70 дугаар зүйлд заасны дагуу ХХААХҮЯ-ны Стратеги бодлого, төлөвлөлтийн газрын даргаар ахлуулж, төслийн зохицуулагч, буцалтгүй тусламжийн менежер, худалдан авалтын мэргэжилтэн, холбогдох салбарын мэргэжилтнүүдийн бүрэлдэхүүнтэйгээр ХХААХҮЯ/PMU-ийн дэргэд байгуулагдсан үнэлгээний хороо гүйцэтгэнэ.

ISIV хөтөлбөрийн хүрээнд зохион байгуулах гурван худалдан авалтын багц, арга, төсөвт өртөг, гүйцэтгэх хугацааг доорх хүснэгтэд нэгтгэн харуулав.

№	Худалдан авалтын багц	Арга	Төсөвт өртөг (ам.доллар)	Нийлүүлэх, гүйцэтгэх хугацаа
1	«Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв»-ийн байр, тоног төхөөрөмжийн нийлүүлэлт, суурилуулалт (Багц-1 Баруун, Хангай; Багц-2 Хойд, Говь, Улаанбаатар; Багц-3 Зүүн)	RFQ, нээлттэй	1,431,666.67	2026.12.10-аас хэтрэхгүй
2	Мал эмнэлгийн (лабораторийн) тоног төхөөрөмж нийлүүлэх — 30 сум, 15 нэр төрөл	RFQ, нээлттэй	388,537.50	Гэрээ байгуулснаас хойш 30 хоног
3	Оффисын компьютер, тоног төхөөрөмж, тавилга нийлүүлэх — 30 сум, 570 ширхэг	RFQ, нээлттэй	86,250.00	Гэрээ байгуулснаас хойш 30 хоног
	Нийт		1,906,454.17	

Худалдан авалт тус бүрийн хяналтын горим (урьдчилсан/дараах хяналт)-ыг Дэлхийн банктай тохирсон, STEP системд бүртгэгдсэн Худалдан авалтын төлөвлөгөөнд заасны дагуу мөрдөнө. Бүх худалдан авалтад шаардлага хангасан хамгийн бага үнийн санал ирүүлсэн оролцогчийг шалгаруулах зарчим үйлчилнэ.

ТАЙЛБАР: Санал болгож буй төсөвт өртөг, нийлүүлэлтийн хуваарийн биелэгдэх боломжийг баталгаажуулах зорилгоор төлөвлөсөн үйл ажиллагаа тус бүрээр боломжит нийлүүлэгчидтэй зах зээлтэй урьдчилан харилцах (Early Market Engagement – EME) замаар хялбаршуулсан зах зээлийн үнэлгээ хийж болно.

6.1.1. PMU-ийн худалдан авалт /Худалдан авалтын төлөвлөгөөний санал/

(а) Мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийн байрны нийлүүлэлт, суурилуулалт. Байрны нийлүүлэлт, суурилуулалтыг Бараа ангиллын хүрээнд Үнийн санал авах (RFQ) аргаар зохион байгуулах бөгөөд дараах нөхцөлүүдийг харгалзана:

- Захидал хэлэлцээрийн 3.03 дугаар зүйлд заасан төсөл хаагдах 2026 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөс өмнө гэрээг бүрэн гүйцэтгэж, бараа нийлүүлэх, хүлээн авах ажиллагааг 2026 оны 12 дугаар сарын 10-ны дотор дуусгах нөхцөлийг хангах үүднээс боломжит нийлүүлэгч, гүйцэтгэгчдийн нөөц, чадавхыг урьдчилан үнэлэх зорилгоор зах зээлтэй урьдчилан харилцах ажлыг эртнээс хийх;
- Эрүүл ахуй, аюулгүй байдал, бохир усны менежментийн стандартын нийцэл, газар олголт, халаалтын цахилгаан хангамжийн зохицуулалт зэрэг урьдчилан хангагдах ёстой техникийн болон зохицуулалтын бүх шаардлагыг шийдвэрлэсэн байх;
- Зах зээлийн оролцоог нэмэгдүүлж, хугацаанд нь нийлүүлэхэд дөхөм үзүүлэх зорилгоор зөвхөн байрны нийлүүлэлт, суурилуулалтад сумдын газарзүйн байршилд үндэслэсэн багцлалтыг (Багц-1 Баруун, Хангай; Багц-2 Хойд, Говь, Улаанбаатар; Багц-3 Зүүн) хэрэглэх.

(б) Бусад барааны худалдан авалт. Мал эмнэлгийн тоног төхөөрөмж, оффисын тавилга, компьютер зэрэг бусад барааг Бараа ангиллын хүрээнд Үнийн санал авах (RFQ) аргаар,

хэрэгжих бүх сумыг хамарсан улсын хэмжээний нэг гэрээгээр тус тус худалдан авах бөгөөд багцад хуваахгүй. Дараах арга хэмжээг авна:

- Төсөвт өртгийг ХХААХҮЯ-ны харьяа Мал эмнэлгийн ерөнхий газраар баталгаажуулах;
- Хялбаршуулсан зах зээлийн үнэлгээ хийж, зах зээлтэй урьдчилан харилцах замаар тусгай зөвшөөрөл бүхий боломжит нийлүүлэгчидтэй харилцан, санал болгож буй төсөвт өртөг болон нийлүүлэлтийн хуваарийн биелэгдэх боломжийг баталгаажуулах.

I. БАРАА, ЗӨВЛӨХИЙН БУС ҮЙЛЧИЛГЭЭ

№	Лавлагаа	Гэрээний нэр	Төсөв (ам.доллар)	Гэрээ	Арга	Зарлах	Гэрээ байгуулах	Хугацаа (сар)
1.1	GO-RFQ-C2-02/2026	Мал эмнэлгийн тоног төхөөрөмж	388,537.50	1	RFQ	2026.09.01	2026.09.10	1
1.2	GO-RFQ-C2-03/2026	Оффисын тавилга, компьютерийн төхөөрөмж	86,250.00	1	RFQ	2026.09.01	2026.09.10	1
1.3	GO-RFQ-C2-05/2026	«Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв»-ийн байр, тоног төхөөрөмжийн нийлүүлэлт, суурилуулалт (Багц-1, Багц-2, Багц-3)	1,431,666.67	3	RFQ	2026.09.01	2026.09.10	2
		Дэд дүн	1,906,454.17					

6.2. Мал эмнэлгийн тоног төхөөрөмж

Мал эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийг Бараа ангиллын хүрээнд Үнийн санал авах (RFQ) аргаар худалдан авна. Мал эмнэлгийн тоног төхөөрөмж нийлүүлдэг тусгай зөвшөөрөлтэй 10 гаруй компани байгаа тул Дэлхийн банкны худалдан авалтын журмын дагуу үнийн санал авах нээлттэй зарлал нийтлэхээс гадна үнийн санал ирүүлэх урилгыг тэдгээр бүх компанид хүргүүлнэ. Төсөвт өртгийг ХХААХҮЯ-ны харьяа Мал эмнэлгийн ерөнхий газраар баталгаажуулж, хялбаршуулсан зах зээлийн үнэлгээгээр өртөг болон нийлүүлэлтийн хуваарийн биелэгдэх боломжийг нягтална. Энэ үйл ажиллагааны төсөвт өртөг нь 388,537 ам.доллар буюу сум тус бүрд 12,951 ам.доллар байна.

Мөн 30 сумын мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийг оффисын компьютер, тоног төхөөрөмж, тавилгаар хангах худалдан авалтыг үнийн санал авах аргаар зохион байгуулна. Төсөвт өртөг нь 86,250 ам.доллар бөгөөд суурин компьютер 60, хэвлэгч 60, ажлын ширээ 180, төмөр шкаф 90, хурлын сандал 180, нийт 570 ширхэг бараа нийлүүлнэ.

ТАЙЛБАР: Санал болгож буй төсөвт өртөг, нийлүүлэлтийн хуваарийн биелэгдэх боломжийг баталгаажуулах зорилгоор төлөвлөсөн үйл ажиллагаа тус бүрээр боломжит нийлүүлэгчидтэй зах зээлтэй урьдчилан харилцах (Early Market Engagement – EME) замаар хялбаршуулсан зах зээлийн үнэлгээ хийж болно.

6.3. Олон нийтэд түшиглэсэн мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийн байр

Энэхүү ажлын зорилго нь ХХААХҮЯ-наас хэрэгжүүлж буй «Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв» хөтөлбөрийн хүрээнд нийт 9 өрөө, тасалгаа бүхий, 86 м²-аас доошгүй (үүнээс ашигтай талбай нь 75 м²-аас доошгүй) талбайтай сумын мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийн байрыг шаардлагатай тоног төхөөрөмжийн хамт «Түлхүүр гардуулах» (Turnkey) нөхцөлөөр нийлүүлж, суурилуулан ашиглалтад оруулахад оршино. Сумын мал

эмнэлгийн үйлчилгээний төвийн байр нь шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангагдсан вакцин хадгалах өрөө, ариун цэврийн өрөө, гадна бохир усны шийдэл (тунадасжуулах, шүүх гэсэн хоёр хэсэгтэй, орон нутгийн нөхцөлд ашиглалт нь баталгаажсан систем, эсхүл бохир ус хуримтлуулах битүү сав гэх мэт)-тэй байна.

Хугацаа: Ажлыг 2026 оны 12 дугаар сарын 10-ны дотор гүйцэтгэж дуусгана.

Төслийн үндэслэл: Монгол Улсын Засгийн газар, ХХААХҮЯ-ны бодлого, түүнчлэн орчин үеийн анхан шатны мал эмнэлгийн дэд бүтцийг байгуулах, дижитал технологи нэвтрүүлэх, хүйтэн хэлхээ, биологийн аюулгүй байдлын сүлжээг өргөжүүлэх, орон нутгийн түвшинд малчдад үзүүлэх техникийн үйлчилгээг бэхжүүлэхэд чиглэсэн Дэлхийн банкны дэмжлэгтэй «Бэлчээрийн мал аж ахуй эрхлэгч малчдын цахим хоршоо» төслийн (P174733 / JSDF-ийн буцалтгүй тусламж) хүрээнд нийцнэ.

Санхүүгийн чадавх, ижил төстэй ажлын туршлагад тавих тодорхой бөгөөд бодит шалгуурыг үнийн санал авах баримт бичигт тусгах бөгөөд уг баримт бичгийг худалдан авах ажиллагаа эхлэхээс өмнө Дэлхийн банкаар хянуулж, зөвшөөрөл авна.

ТАЙЛБАР: Санал болгож буй төсөвт өртөг, нийлүүлэлтийн хуваарь, техникийн болон мэргэшлийн шаардлагын биелэгдэх боломжийг баталгаажуулах зорилгоор төлөвлөсөн үйл ажиллагаа түс бүрээр боломжит нийлүүлэгчидтэй зах зээлтэй урьдчилан харилцах (Early Market Engagement – EME) замаар хялбаршуулсан зах зээлийн үнэлгээ хийж болно.

№	Шалгуур	Захиалагчийн дэлгэрэнгүй шаардлага
1	Урьдчилгаа төлбөрийн баталгаа	Захиалагч гэрээний үнийн дүнгийн 30 хүртэлх хувийн урьдчилгаа төлбөрийг олгож болох бөгөөд Гүйцэтгэгч урьдчилгаа төлбөрийн дүнтэй тэнцэх, банкнаас гаргасан баталгааг урьдчилан ирүүлнэ. Олгосон урьдчилгааг гүйцэтгэлийн төлбөрөөс хувь тэнцүүлэн суутгана.
2	Гэрээний гүйцэтгэлийн нөхцөл	Ажлыг бүрэн «түлхүүр гардуулах» нөхцөлөөр (зураг төсөл, барилга угсралт, шугам сүлжээний холболт, холбогдох тоног төхөөрөмжийн нийлүүлэлт, гэрээний төгсгөлд байрыг ашиглалтад оруулах ажлыг багтаан) гүйцэтгэнэ.
3	Шаардагдах тусгай зөвшөөрөл	Барилга барих, өргөтгөх, шинэчлэх ажлын тусгай зөвшөөрөл: БА-2.1
4	Аудитлагдсан санхүүгийн тайлан	2023, 2024, 2025 оны аудитаар баталгаажуулсан санхүүгийн тайланг ирүүлнэ
5	Эрх зүйн байдал	Тендерт оролцогч нь Дэлхийн банкны хориг арга хэмжээний жагсаалт (debarment list) болон төрийн худалдан авах ажиллагааны хар жагсаалтад бүртгэгдээгүй, татварын хугацаа хэтэрсэн өргүй, дампуурлын болон төлбөрийн чадваргүйдлийн шүүхийн ажиллагаанд хамрагдаагүй байна

Гүйцэтгэгчийн гол ажилтнуудад тавигдах шаардлага

№	Албан тушаал	Тоо	Мэргэшил, туршлагын шаардлага
1	Барилгын инженер	1	Барилгын инженерийн мэргэжилтэй (иргэний ба үйлдвэрийн барилга), 3-аас доошгүй жилийн туршлагатай, үндсэн болон гэрээт ажилтны аль нь ч байж болно.
2	ХАБЭА-ын ажилтан	1	ХАБЭА-ийн сургалтын хүчинтэй гэрчилгээтэй, үндсэн болон гэрээт ажилтны аль нь ч байж болно.

№	Албан тушаал	Тоо	Мэргэшил, туршлагын шаардлага
3	Сантехник/шугам сүлжээний техникч	1	Дотор болон гадна шугам сүлжээ, гадна бохир усны шийдлийн угсралтын чиглэлээр 3-аас доошгүй жилийн туршлагатай.
4	Цахилгаанчин	1	Цахилгааны инженер, 3-аас доошгүй жилийн туршлагатай, цахилгаан угсралтын ажил гүйцэтгэх мэргэжлийн зөвшөөрөлтэй.
5	Туслах ажилчид	Шаардлагаар	Барилга угсралт, тоног төхөөрөмж суурилуулах туслах ажилчид.

Ажлын хуваарь, нөхцөл, хүлээлгэн өгөх

- Гүйцэтгэгч ажлын дэлгэрэнгүй хуваарийг гэрээ байгуулснаас хойш 90 хоногт багтаан, бүх ажлыг 2026 оны 12 дугаар сарын 10-ны өдрөөс хэтрэхгүй ашиглалтад хүлээлгэн өгөхөөр баталгаажуулан ирүүлж, сар бүрийн эхний долоо хоногт явцын тайланг хүргүүлнэ.
- Угсралт, суурилуулалтын ажлыг батлагдсан зураг төсөл, Барилгын норм ба дүрэм (БНБД), инженерийн стандартыг чанд мөрдөж гүйцэтгэнэ.
- Ашиглах бүх материал цоо шинэ байх бөгөөд гарал үүслийн гэрчилгээтэй байна.
- Гүйцэтгэлийн (as-built) баримт бичгийн иж бүрэн 5 багц, далд ажлын акт, фото тайланг цаасаар болон цахим (PDF) хэлбэрээр хүлээлгэн өгнө.
- Баталгаат хугацаа: Байр, тоног төхөөрөмжид 12 сараас багагүй; вакцины хөргөлтийн системд 24 сараас багагүй. Баталгаат хугацааг байрыг ашиглалтад хүлээн авсан өдрөөс эхлэн тооцох бөгөөд илэрсэн гэмтэл, доголдлыг мэдэгдсэнээс хойш ажлын 14 хоногийн дотор Гүйцэтгэгч өөрийн зардлаар засварлана.
- Хөрөнгийн эцсийн өмчлөгч, эзэмшигч нь сумын Засаг даргын Тамгын газар байна. Хөрөнгийг Дэд буцалтгүй тусламжийн гэрээний дагуу шалгуур хангасан цахим хоршоод болон тэдгээрийн гишүүдийн ашиг тусын тулд ашиглана.

6.4. Хяналт, ёс зүйн шаардлага

Банкны Хөрөнгө оруулалтын төслийн санхүүжилтийн үйл ажиллагааны хүрээний худалдан авалтад Банкны Авлигын эсрэг удирдамж болон «Хөрөнгө оруулалтын төслийн санхүүжилтийн зээлдэгчдэд зориулсан Дэлхийн банкны худалдан авалтын журам»-ын IV хавсралт «Залилан ба авлига»-ыг мөрдөнө.

Банк нь Зээлдэгч (Банкны санхүүжилтийн хүртэгчдийг оролцуулан); тендерт оролцогч (өргөдөл/санал гаргагч), зөвлөх, гүйцэтгэгч, нийлүүлэгч; аливаа туслан гүйцэтгэгч, дэд зөвлөх, үйлчилгээ үзүүлэгч буюу нийлүүлэгч; аливаа төлөөлөгч (мэдүүлсэн эсэхээс үл хамааран) болон тэдгээрийн аливаа ажилтнаас Банкны санхүүжилттэй гэрээний худалдан авах ажиллагаа, сонгон шалгаруулалт, гэрээний гүйцэтгэлийн явцад ёс зүйн хамгийн өндөр хэм хэмжээг сахиж, залилан, авлигаас ангид байхыг шаардана.

Худалдан авалттай холбоотой баримт бичгийг Банк цаашид хянах зорилгоор STEP системд бүртгэнэ. Хяналтын хүрээнд:

- Худалдан авалтын хавтаст материалыг нийцлийн үүднээс түүвэрчлэн шалгах;
- Худалдан авсан зүйлс батлагдсан төсөвт заасан техникийн үзүүлэлт, тоо хэмжээтэй нийцэж буйг баталгаажуулах;
- Зөрчил, залилангийн болзошгүй тохиолдлыг илрүүлж, залруулах арга хэмжээг эхлүүлэх.

6.5. Дэд төслийг түр зогсоох буюу цуцлах

Тохирулцсон шаардлага, үүрэг хариуцлага биелэгдээгүй, эсхүл дараах үндэслэлүүдийн аль нэгээр дэд төслийн гэрээг цуцлах шаардлага үүссэн тохиолдолд PMU урьдчилсан хяналт шалгалт хийж, PSC/PAG-ийн зөвшөөрлийг авч, дэд төслийн гэрээг цуцлах тухай мэдэгдэл хүргүүлнэ.

Гэрээ цуцлах үндэслэлд дараах зүйлс багтана:

- Дэд төслийн гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй;
- Хөрөнгийг зориулалт бусаар ашигласан, үрэгдүүлсэн;
- Дэд төслийн хэрэгжилтийн хугацаанд үйл ажиллагаа нь зогссон, эсхүл байгууллагын бүтэц, удирдлагын өөрчлөлтөөс шалтгаалан хэрэгжүүлэх чадавх нь эрс буурсан;
- PMU-ийн хяналт шинжилгээ, үнэлгээгээр илэрсэн, дэд төслийн хүлээгдэж буй үр дүнд ноцтой эрсдэл учруулах бусад нөхцөл байдал.

PMU нь гэрээ цуцлах үндэслэлийг тайлбарласан бичгэн мэдэгдлийг суманд хүргүүлнэ. Дэд буцалтгүй тусламжийн гэрээг цуцалсан тохиолдолд ХХААХҮЯ нь холбогдох хууль тогтоомж болон Дэд буцалтгүй тусламжийн гэрээний нөхцөлийн дагуу хөтөлбөрийн санхүүжилтээр бий болсон хөрөнгийн ашиглалт, үйл ажиллагаа, эзэмшил, хадгалалтын зохицуулалтыг батлагдсан өөр хүртэгч байршилд шилжүүлэхийг сумын Засаг даргын Тамгын газраас шаардаж болно.

6.6. 1S1V хөтөлбөрийн тогтвортой байдал, хаалт

Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын 9 дүгээр хэсэгт заасны дагуу хөтөлбөр нь хэрэгжилтийн явцад зорилтоо бүрэн биелүүлж, төсөл хаагдсаны дараа мал, амьтны эрүүл мэндийг сайжруулж, тогтвортой үргэлжлэх нөхцөлийг бүрдүүлэхэд чиглэнэ. Сумын мал эмнэлгийн үйлчилгээнд байгаль орчны хувьд тогтвортой дадлыг нэвтрүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор тогтвортой байдал, хаалтын төлөвлөгөөг төслийн эхнээс дуусталх хугацаанд боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

6.6.1. Дэд төслийн хаалтын төлөвлөгөө

Дэд төслүүдийг хөрөнгийг үе шаттай шилжүүлэх, өмчлөл, хариуцлагыг орон нутгийн засаг захиргаа болон бусад оролцогч талуудад алхам алхмаар шилжүүлэх, тогтвортой үйл ажиллагаа, сайн туршлагыг өргөжүүлэн түгээх, тасралтгүй ашиглалт, засвар үйлчилгээ, үйлчилгээ үзүүлэх амлалтыг хангах замаар үе шаттайгаар дуусгавар болгоно.

Тогтвортой байдлыг хангах үүднээс дараах үр дүн, гүйцэтгэлийн үзүүлэлтүүдийг дэд төслийн гэрээнд тусгана:

- Төслөөс дэмжсэн үйл ажиллагааг тогтвортой үргэлжлүүлэхэд үндэсний болон орон нутгийн бодлого боловсруулагчдын оролцоог нэмэгдүүлэх;
- Амжилттай туршлагыг олшруулан нэвтрүүлэх, өргөжүүлэхийг дэмжих;
- Ноос, ноолуурын үйлдвэрлэлийн бүс нутагт мал эмнэлгийн үйлчилгээг сайжруулах.

6.6.2. Хөрөнгийн өмчлөл, эзэмшил

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн талаарх Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомж, журмын дагуу «Нэг сум — Нэг мал эмнэлгийн үйлчилгээний төв» (1S1V) хөтөлбөрийн санхүүжилтээр бий болсон бүх байр, тоног төхөөрөмж, бусад хөрөнгийг нийтийн хөрөнгөөр

бүртгэж, тэдгээрийн удирдлага, засвар үйлчилгээг хариуцах тухайн сумын Засаг даргын Тамгын газар, эсхүл хуулиар тогтоосон бусад төрийн байгууллага өмчилнө. Ийм хөрөнгийн өмчлөх эрхийг хувь хүртэгч, хоршоо, хувийн хэвшлийн этгээдэд шилжүүлэхгүй.

Дээрх өмчлөлийн зохицуулалтаас үл хамааран хөтөлбөрийн санхүүжилтээр бий болсон хөрөнгө нь «Бэлчээрийн мал аж ахуй эрхлэгч малчдын цахим хоршоо» төслийн зорилгыг дэмжихэд зориулагдсан бөгөөд шалгуур хангасан цахим хоршоод болон тэдгээрийн гишүүдэд үр шим хүртээх мал эмнэлгийн үйлчилгээ, зөвлөгөө өгөх дэмжлэг, өвчний тандалт, вакцинжуулалтын үйлчилгээ, лабораторийн үйлчилгээ болон батлагдсан бусад мал, амьтны эрүүл мэндийн үйлчилгээ үзүүлэхэд голчлон ашиглана.

Хүлээлгэн өгөхөөс өмнө сумын Засаг даргын Тамгын газар нь Дэд буцалтгүй тусламжийн гэрээ болон холбогдох Харилцан ойлголцлын санамж бичгээр дараах үүрэг хүлээнэ:

- байр, тоног төхөөрөмжийг холбогдох техникийн стандарт, үйлдвэрлэгчийн шаардлагын дагуу ашиглаж, засвар үйлчилгээ хийх;
- хөтөлбөрийн дэмжлэгтэй үйлчилгээг тэгш, ялгаварлан гадуурхахгүйгээр хүртэх боломжийг хангах;
- хөрөнгийг ашиглалтын бүх хугацаанд бүрэн ажиллагаатай, сайн байдалд байлгах;
- ашиглалт, засвар үйлчилгээнд хүрэлцэхүйц төсвийн эх үүсвэр хуваарилах;
- төсөлд хүлээн зөвшөөрөгдөхүйц тооллогын бүртгэл, хөрөнгийн бүртгэлийг хөтлөх;
- Буцалтгүй тусламжийн хэлэлцээрт заасны дагуу ХХААХҮЯ, РМУ, Дэлхийн банк хөрөнгө болон холбогдох бүртгэлийг шалгах боломжийг олгох.

Хөтөлбөрийн санхүүжилтээр бий болсон хөрөнгийг зөвхөн төслийн зорилго болон батлагдсан дэд буцалтгүй тусламжийн үйл ажиллагаанд нийцсэн зориулалтаар ашиглана. Сумын Засаг даргын Тамгын газар нь ХХААХҮЯ-ны урьдчилсан зөвшөөрөл болон холбогдох хууль тогтоомж, төслийн шаардлагаар шаардагдах бусад зөвшөөрөлгүйгээр хөтөлбөрийн санхүүжилтээр бий болсон аливаа хөрөнгийг худалдах, түрээслэх, шилжүүлэх, барьцаалах, захиран зарцуулах, эсхүл ашиглалтын зориулалтыг нь мэдэгдэхүйц өөрчлөхгүй.

Ашиглалтад оруулж, хүлээн авах үед хөрөнгийг баримтжуулсан шилжүүлэх, хүлээн авах үйл явцаар сумын Засаг даргын Тамгын газарт албан ёсоор хүлээлгэн өгнө. Хүлээлгэн өгөх баримт бичигт хөрөнгийн тооллогын жагсаалт, баталгаат хугацааны мэдээлэл, ашиглалт, засвар үйлчилгээний хариуцлага, шалгуур хангасан цахим хоршоодод үйлчилгээ хүртээх амлалтыг тусгана. Үүний дараа сумын Засаг даргын Тамгын газар хөрөнгийн эзэмшил, хадгалалт, ашиглалт, засвар үйлчилгээний хариуцлагыг хүлээнэ. Сумын Засаг даргын Тамгын газар нь хөтөлбөрийн санхүүжилтээр бий болсон байрыг хөрөнгийн ашиглалтын бүх хугацаанд шалгуур хангасан цахим хоршоодод үр шим хүртээх мал эмнэлгийн үйлчилгээ үзүүлэхэд ашиглах боломжтой байлгах нөхцөлийг хангана.

ДОЛДУГААР ХЭСЭГ. ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ, ТАЙЛАГНАЛТ

SGIM-ийн хүрээнд эдгээр үр дүнг төслийн үр дүнгийн хүрээнд оруулах хувь нэмэр байдлаар илэрхийлж, дэд төслийн түвшинд хяналт тавина.

Эх саналд тусгасан хүлээгдэж буй үр дүн	SGIM-д нийцсэн хувь нэмэр
Өвчнийг эрт илрүүлэх	Анхан шатны лабораторийн чадавх, үйлчилгээний зохицуулалт нь мал, амьтны эрүүл мэндийн асуудлыг эрт илрүүлэх, мэдээлэх, шилжүүлэн илгээхийг дэмжинэ.
Үндэсний хүнсний аюулгүй байдал	Хүйтэн хэлхээ, эм бэлдмэлийн хадгалалт нь мал эмнэлгийн үйлчилгээг илүү аюулгүй болгож, мал эмнэлгийн хэрэглээний зүйлсийн менежментийг сайжруулна.
Биоаюулгүй байдлын стандартын сайжруулалт	Сайжруулсан тоног төхөөрөмж, биоаюулгүй байдлын журам, байгууламжийн зохицуулалт нь халдварт өвчний эрсдэлийг бууруулна.
Мэдээллийн нэгдсэн систем	Мэдээллийн технологийн тоног төхөөрөмж, дижитал тайлагналт нь өвчний тандалт, тайлагналт, санал хүсэлт, нотолгоонд суурилсан шийдвэр гаргалтыг дэмжинэ.
Тогтвортой үйлчилгээ ба экспортын баталгаажуулалт	Сумын түвшний хүртээмжтэй үйлчилгээ нь үндэсний баталгаажуулалтын холбогдох тогтолцооны хүрээнд малын эрүүл мэнд, бүтээгдэхүүний чанар, зах зээл, экспортын бэлэн байдлыг дэмжинэ.

7.1. Хэрэгжилтийн үеийн үзүүлэлтүүд (төсөл хаагдах хүртэл)

Дараах үзүүлэлтээр хөтөлбөрийн гүйцэтгэлийг дүгнэнэ:

- Гэрээнд заасан хугацаанд (байр — 2026.12.10-аас хэтрэхгүй; бусад бараа — гэрээ байгуулснаас хойш 30 хоног) хүлээн авч, ашиглалтад оруулсан мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийн тоо — хэрэгжих нийт 30 сумд;
- Аймгийн Засаг даргын захирамжаар томилогдсон комисс эцсийн хүлээн авалт хийж, хөрөнгийг сумын Засаг даргын Тамгын газрын бүртгэлд бүртгэсэн байдал — 30 сумд 100 хувь;
- Суурилагдаж, ажиллагаанд орсон, төслийн санхүүжилтээр бий болсон хөрөнгийн тоо, төрөл (мал эмнэлгийн 15 нэр төрлийн тоног төхөөрөмж, оффисын тоног төхөөрөмж, тавилга — багц бүрээр);
- Вакцины хөргөлтийн систем ажиллагаанд орж, температурын дата логгер идэвхжсэн төвийн тоо — 30 сумд 100 хувь;
- Нийлүүлэгчийн гэрээний хүрээнд зохион байгуулсан ашиглалтын сургалт (байр нийлүүлэгчийн хувьд — вакцины хүйтэн хэлхээний өрөөний ажиллагаа, инженерийн систем; тоног төхөөрөмж нийлүүлэгчийн хувьд — ашиглалт, аюулгүй ажиллагаа)-д хамрагдсан хэрэглэгчдийн тоо — төв бүрд доод тал нь малын эмч, мэргэжилтнүүд бүрэн хамрагдсан байх;
- Төслийн гомдол барагдуулах механизм (GRM)-аар хүлээн авсан болон шийдвэрлэсэн гомдлын тоо, шийдвэрлэлтийн дундаж хугацаа.

7.2. Тогтвортой байдлын үзүүлэлтүүд (ашиглалтын үе, хаалтын дараах)

Дараах үзүүлэлтийг үйлчилгээний төв ашиглалтад орсноос эхлэн бүртгэж, төсөл хаагдсаны дараа МЭЕГ төрийн чиг үүргийнхээ хүрээнд жил тутам үргэлжлүүлэн хянана. Эдгээр

үзүүлэлт, түүний суурь болон зорилтот түвшинг 6.6-д заасан хаалтын төлөвлөгөө, дэд төслийн гэрээ (ГМ-1), орон нутагтай байгуулах санамж бичигт үүрэг болгон тусгана:

- Үйлчилгээнд хамрагдсан хоршооны гишүүд, малчин өрхийн тоо (боломжтой бол эмэгтэй толгойлсон болон эмзэг бүлгийн өрхийн задаргаатай);
- Мал, амьтны эрүүл мэндийн зөвлөгөө, үйлчилгээ, үзүүлэх сургуулийн тоо — сум бүрд улирал тутам доод тал нь 1 (нэг) арга хэмжээ;
- Үйлчилгээгээр вакцинжуулсан мал, амьтны тоо (улсын хэмжээний аяныг эрх бүхий байгууллага удирдахыг харгалзана);
- Лабораторийн шинжилгээгээр (суманд, эсхүл аймгийн лабораторид дамжуулсан дээжээр) оношлогдсон өвчний тоо;
- Өвчний голомтыг хууль тогтоомжид заасан хугацаанд эрх бүхий байгууллагад мэдээлсэн байдал — 100 хувь;
- Вакцины хөргөлтийн системийн +2°C...+8°C горим хадгалалт — дата логгерын бүртгэлээр 95 хувиас доошгүй;
- Оношилгооны үр дүн, үйл ажиллагааны мэдээг мал эмнэлгийн мэдээллийн системд сар тутам бүртгэсэн байдал;
- Сумын жилийн төсөвт ашиглалт, засвар үйлчилгээний зардал тусгагдсан эсэх, хангамжийн материалын хүрэлцээ;
- Баталгаат хугацааны (байр, тоног төхөөрөмжид 12 сар, вакцины хөргөлтийн системд 24 сар — хаалтын дараа үргэлжилнэ) доголдлын бүртгэл, нийлүүлэгч 14 хоногт багтаан арилгасан байдал.

7.3. Тайлагналтын журам

Хэрэгжилтийн үед МЭЕГ нийлүүлэлт, суурилуулалтын явцын мэдээг сар тутам нэгтгэн ХХААХҮЯ-нд хүргүүлнэ. ХХААХҮЯ Захидал хэлэлцээрийн 2.05 (а) заалтын дагуу тайлант хагас жил дууссанаас хойш нэг сарын дотор явцын тайланг, төсөл дууссаны дараа 7.1-ийн үзүүлэлтийн гүйцэтгэл, 7.2-ын эхний бүртгэлийг нэгтгэсэн эцсийн тайланг Дэлхийн банкны хүлээн зөвшөөрөхүйц загвараар Дэлхийн банкинд ирүүлнэ. Санхүүгийн тайлагналт (хагас жил тутмын IFR, жилийн хөндлөнгийн аудит) Төслийн үйл ажиллагааны гарын авлагын 6 дугаар хэсгээр зохицуулагдана. Хаалтын дараах хяналтын үр дүнг МЭЕГ жил тутам нэгтгэж, ХХААХҮЯ-нд тайлагнана.

7.4. Хувийн мэдээллийн хамгаалалт

Захидал хэлэлцээрийн 1.02 (j), 2.05 (c) заалтын дагуу тайлан, мэдээлэл солилцоонд хувь хүнийг шууд болон шууд бусаар таних боломжтой хувийн мэдээлэл оруулахгүй бөгөөд мэдээлэл цуглуулах, боловсруулах үйл ажиллагааг Монгол Улсын Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуульд нийцүүлэн хэрэгжүүлнэ.

ХАВСРАЛТ. СУМЫН ТҮВШНИЙ МАЛ ЭМНЭЛГИЙН ЛАБОРАТОРИЙН ҮҮРЭГ, ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХАМРАХ ХҮРЭЭ (ТӨСӨЛ — МЭЕГ ЭЦЭСЛЭН БАТАЛГААЖУУЛНА)

Зорилго. ISIV сумын мал эмнэлгийн үйлчилгээний төвийн лабораторийн өрөө нь сумын түвшинд мал, амьтны эрүүл мэндийн өдөр тутмын үйлчилгээ, өвчний эрт илрүүлэлтийг дэмжих анхан шатны оношилгооны үүрэг гүйцэтгэнэ. Энэ нь урьдчилсан илрүүлэг, дамжуулан илгээх чиг үүрэгтэй бөгөөд баталгаажуулах лаборатори биш болно.

Үндсэн шинжилгээ. МЭЕГ-ийн баталгаажуулалтыг үндэслэн үндсэн шинжилгээнд: хил дамнасан болон зооноз өвчний түргэвчилсэн эсрэгтөрөгч/эсрэгбиеийн илрүүлэг (жишээ нь шүлхий, бог малын мялзан, бруцеллёзын илрүүлэг); шимэгч судлалын шинжилгээ (баасны флотац, арьсны хусалтын микроскопи); эмнэлзүйн дээжийн анхан шатны бэлтгэл (цусны түрхэц, центрифугээр ийлдэс ялгах); хүнсний аюулгүй байдлын анхан шатны эрүүл ахуйн хяналт багтана.

Дамжуулан илгээх, үндэсний байгууллагатай ажиллах. Баталгаажуулалт шаардлагатай дээжийг хүйтэн хэлхээний нөхцөлд савлаж, МЭЕГ-ийн журмын дагуу аймгийн мал эмнэлгийн лаборатори эсхүл Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторид дамжуулан илгээнэ. Хил дамнасан өвчний улсын хэмжээний тандалтын аяны хүрээнд МЭЕГ албан ёсоор үүрэг өгсөн тохиолдолд сумын лаборатори дээж цуглуулж дамжуулах бөгөөд бусад тохиолдолд өвчний сэжиг, үйлчилгээний хэрэгцээнд тулгуурлан ажиллана.

Үйлчилгээн дэх үүрэг. Лаборатори нь өвчний сэжигтэй тохиолдлын хариу арга хэмжээ, вакцинжуулалтын аяны дэмжлэг, анхан шатны түвшний хүнсний аюулгүй байдлын илрүүлэг, оношилгооны үр дүнг мал эмнэлгийн мэдээллийн системд цахимаар бүртгэх ажлыг дэмжинэ.

Тэмдэглэл. Шинжилгээ, зорилтот өвчний эцсийн жагсаалт, сумын түвшний лабораторийн үндэсний эрх бүхий байгууллагатай харилцах албан ёсны үүргийг МЭЕГ тодорхойлж, энэхүү гарын авлагад хавсаргана; худалдан авалтын бичиг баримт дахь тоног төхөөрөмжийн үзүүлэлтийг баталгаажсан хамрах хүрээтэй нийцүүлнэ.